Школа імя Лукашэнкі (стар. 4)
Колькі каштуе «правоз цела»? (стар. 5)

СВАБОДА

Год заснавання 1902
Выходзіць з 1990
Галоўны рэдактар Ігар Гермянчук
Заснавальнік і выдавец Павел Жук
Наклад 90.000
Адрас рэдакцыі:
220088, Мінск, вул.Іванаўская, 56
Тэл./факс 2 362 441

Пятніца, 31 студзеня 1997 г. № 10 Кошт свабодны

Місія ЕС пакідае Беларусь

Спецыяльная місія Еўрасаюза, якая на працягу пяці дзён працавала ў Мінску, сёння завяршае свой візіт.

Дэлегацыя знаходзілася ў Беларусі з мэтаю яшчэ раз грунтоўна і ўсебакова прааналізаваць, наколькі дэмакратычным быў апошні рэферэндум, ці можна лічыць легітымнымі ягоныя вынікі і пасляпрэферэндумныя змены ў дзяржаве. Акрамя сустрэчаў з афіцыйнымі ўладамі, еўрапейскія эксперты сустракаліся з кіраўніцтвам і дэпутатамі Вярхоўнага Савета: Сямёнам Шарэцкім, Васілём Новікавым, Генадзем Карпенкам, Пятром Краўчанкам, Віктарам Ганчаром, Мечыславам Грыбам, Станіславам Шушкевічам. Былі таксама сустрэчы з кіраўніцтвам БНФ (Л.Баршчэўскі, Ю.Хадыка), Беларускага хельсінкскага камітэта (Т.Працька), Свабодных прафсаюзаў (Г.Быкаў), галоўнымі рэдактарамі незалежных газетаў «БДГ», «Белорусский рынок», СВАБОДА, «Свободные новости-плюс» і інш.

Як падкрэсліў кіраўнік дэлегацыі Ары Коста, *«мы прыехалі сабраць факты, а рашэнне будзе прымаць Савет міністраў Еўрасаюза»*, — гэта адбудзецца прыкладна ў канцы лютага.

Сёння члены місіі правядуць у Мінску прэс-канферэнцыю.

Мікола ГРЫНЯВІЦКІ

Агалец паедзе ў Ізраіль

Беларуская дэлегацыя на чале з міністрам унутраных справаў Валянцінам Агальцом наведае Ізраіль 2—6 лютага па запрашэнні міністра ўнутранай бяспекі гэтай краіны.

Як паведаміла прэс-служба ізраільскай амбасады, падчас візіту плануецца падпісаць двухбаковае пагадненне аб супрацоўніцтве ў барацьбе са злачыннасцю. Члены дэлегацыі таксама азнаёмяцца з работай праваахоўных органаў Ізраіля.

Б.П.

Што рабіць з дэпутатамі?

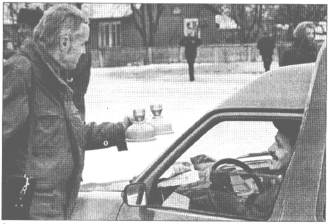
Прэзідэнцкая палата прадстаўнікоў правяла ў сераду «парламенцкія» слуханні аб прававым статусе дэпутатаў Вярхоўнага Савета 13-га склікання.

З гэтай нагоды старшыня камісіі па дзяржаўным будаўніцтве і рэгламенце Анатоль Красуцкі правёў прэс-канферэнцыю. Па ягоных словах *«гэтае пытанне носіць палітычны і прававы характар. Статус дэпутатаў недастаткова ясна рэгламентаваны канстытуцыяй»*.

На слуханнях разбіраліся, каго датычаць гэтыя паўнамоцтвы (дэпутатаў, прызначаных Лукашэнкам у «палату», альбо тых, хто не прызнае легітымнымі палату і рэферэндум) і які тэрмін гэтых паўнамоцтваў (на 4 гады работы «палаты» альбо да новых выбараў).

У рэшце рэшт «палата» вырашыла звярнуцца да прэзідэнта Лукашэнкі з просьбай ініцыяваць пытанне аб тлумачэнні адпаведных артыкулаў канстытуцыі.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

З-за ўраганнага ветру ў аўторак і сераду больш за 100 вёсак засталіся без электрычнасці. Народ запасаецца газніцамі.

Ці будзе ў камеры кворум?

Чарговае паседжанне Вярхоўнага Савета, на якім разглядаліся 4 пытанні, працягвалася амаль 6 гадзінаў.

З дакладам аб рабоце Прэзідыума ВС і задачах на будучыню выступіў старшыня Вярхоўнага Савета С.Шарэцкі. Характарызуючы эканамічную сітуацыю, старшыня ВС адзначыў нездольнасць цяперашняга рэжыму вывесці краіну з крызісу; звярнуў увагу на імклівае павышэнне рознічных цэнаў (падкрэсліўшы пры гэтым, што не памятае, калі такое было, каб кошт кілаграма сыру або праязнога білета быў роўны мінімальнай зарплаце); заўважыў, што за час праўлення Лукашэнкі двойчы змянялася нават сама назва ўрада, да гэтай пары ўрад не мае прэм'ера і невядома, калі той з'явіцца.

Што ж да сітуацыі палітычнай, то С.Шарэцкі спыніўся на лукашэнкаўскай ідэі «славянскай еднасці», заявіўшы, што гэта *«не што іншае, як імкненне дыктатарскага рэжыму пашырыць сферу свайго ўплыву»*. У Беларусі, падкрэсліў Шарэцкі, жывуць не толькі славяне, а Расія наогул з'яўляецца не славянскай, а шматнацыянальнай дзяржавай, і таму лукашэнкавы падыходы небяспечныя перш за ўсё для самой Расіі. *«Не разумею, як многія расійскія палітыкі паквапіліся на гэтую прынаду»*, — сказаў С.Шарэцкі. Спікер абвергнуў абвінавачванні ў тым, што Беларусь трапіла ў міжнародную ізаляцыю з-за дзеянняў апазіцыі. *«Прычына міжнароднай ізаляцыі — дзейнасць прэзідэнта і ягонага атачэння, якія ўчынілі антыканстытуцыйны дзяржаўны пераварот»*, — падкрэсліў спікер. Але мала таго, што кіраўніцтва Беларусі прадэманстравала ўсяму свету сваю дыктатарскую сутнасць — яно здолела дамагчыся таго, што і ў Еўропе, і ў Расіі *«стала аб'ектам гумару і кпінаў»*.

Па другім пытанні — «Аб стане эканомікі і бюджэце Рэспублікі Беларусь» — выступіла дэпутат Л.Гразнова. Стан эканомікі яна ацаніла як крытычны, а бюджэтную палітыку — як незадавальняючую. Асаблівую ўвагу яна звярнула на пазабюджэтныя фонды, *«інфармацыю аб прыбытках і выдатках якіх атрымаць немагчыма»*. Л.Гразнова прапанавала запатрабаваць ад выканаўчай улады зліквідаваць гэтыя фонды, а таксама зменшыць падаткавы цяжар на прадпрыемствы і насельніцтва, забараніць Лукашэнку распараджацца бюджэтам, абмежаваць фінансаванне органаў дзяржбяспекі і службы бяспекі прэзідэнта на карысць сацыяльнай сферы, спыніць грашовую эмісію (адпаведна спыніцца і абясцэньванне рубля разам з узрастаннем цэнаў) і ўвогуле адмовіцца ад адміністратыўнага кіравання эканомікай.

Дэпутаты абмяркоўвалі даклад даволі доўга і грунтоўна. Праўда, тут дыскусіі ўжо не было — дэпутаты хутчэй проста дэталізавалі пэўныя аспекты. В.Шлындзікаў прывёў канкрэтныя лічбы павелічэння колькасці беспрацоўных, памяншэння заробкаў і пенсіяў, павышэння цэнаў. Не будзем стамляць гэтымі лічбамі чытачоў (і так ясна, што жывем паршыва) дадзім толькі адну: за мінулы год насельніцтвам краіны было куплена 1,8 млрд. долараў — і гэта толькі па афіцыйных каналах. Улічым, што летась яшчэ была нейкая фінансавая стабілізацыя, і ўявім, што будзе сёлета... В.Белякоў распавёў пра катастрафічны стан беларускай медыцыны і выказаў неразуменне, чаму лекі выключаныя з пераліку тавараў, якія падпадаюць пад валютныя льготы. С.Багданкевіч падкрэсліў, што бюджэтны дэфіцыт штучна паніжаны (у ім не ўлічваюцца бязвыплатныя крэдыты стратным суб'ектам гаспадаркі) — рэальна ён складае 7% валавага нацыянальнага прадукта, і адзначыў неабходнасць выпрацоўкі эфектыўных эканамічных праграмаў, каб *«паказаць народу альтэрнатыву»*. У выніку Вярхоўны Савет вырашыў прыняць за аснову вывады Л.Гразновай, падрабязна прааналізаваць усе выступленні па гэтым пытанні, раздрукаваць іх і распаўсюдзіць як па электроннай пошце, так і ў форме зборніка.

Старшыня камісіі ВС па міжнародных зносінах П.Краўчанка праінфармаваў пра паездку на паседжанне Пастаяннага камітэта Парламенцкай асамблеі АБСЕ. Ён заўважыў, што рашэнне Пастаяннага камітэта, паводле якога легітымным заканадаўчым органам Беларусі прызнаны ВС, а не лукашэнкаўская «палата», сталася вынікам глыбокага вывучэння нашай сітуацыі еўрапейскімі парламентарыямі. Яны задавалі велізарную колькасць пытанняў, высвятлялі мноства дэталяў і нюансаў беларускай Канстытуцыі, Закона аб рэферэндуме, заключэння Канстытуцыйнага суда і г.д. Дэлегацыя, якую ўзначальваў П.Краўчанка, зрабіла вялікую працу — дастаткова сказаць, што ўсе 54 дэлегацыі АБСЕ атрымалі пералік парушэнняў Канстытуцыі і заканадаўства пры правядзенні рэферэндуму. Па словах П.Краўчанкі, у Беларусі ёсць шанц аднавіць статус спецыяльна запрошанай ў Савеце Еўропы — і, ясна, што ў гэтым выпадку нашую краіну там будзе прадстаўляць Вярхоўны Савет, а не «палата».

(Працяг на стар. 2)

Бітва за ўраджай працягваецца

Камітэт па хлебапрадуктах прагназуе, што да новага ўраджаю Беларусі не хопіць харчовай пшаніцы, фуражу і кукурузы.

Давядзецца закупіць каля 300 тыс. тон пшаніцы і 150 тыс. тон кукурузы. Акрамя таго, спатрэбіцца насенне зернебабовых. Як запэўнілі ў камітэце, *«краіна будзе з хлебам»*, аднак цэны на яго *«будуць няўстойлівыя»*. Гэта звязана з коштам сыравіны — *«закупачная цана на збожжа вырасла»*.

У першыя дні лютага мінсельгасхарч аб'явіць плануемы дзяржаўны заказ на 1 мільён 700 тысяч тон зерня (з іх 100 тысяч тон запланавана на вытворчасць спірту, 85 тыс. тон на піваварную прамысловасць і каля 50 тыс. тон на сартавое насенне). Чыноўнікі спадзяюцца, што гэты дзяржзаказ, які не перавышае мінулагодні, удасца выціснуць з калгасаў і саўгасаў. Аднак пакуль што выканала яго толькі Магілёўская вобласць.

Традыцыйна збожжа куплялі ва Украіны і Казахстана, але сёлета асноўным пастаўшчыком будзе Расія. Хлебная справа з Казахстанам не вырашаная да гэтага часу. Нават пасля судовага працэсу Казахстан не вярнуў зерне прыкладна на 3 млрд. расійскіх рублёў яшчэ з 1993 год. Да гэтага часу з Алма-Аты ў Мінск не паступіла ні зерня, ні грошай.

У сувязі з неўраджаем не мае пшаніцы Украіна. Акрамя таго, Украіна патрабуе перадаплаты, што не падыходзіць для беларускага боку.

Камітэт па хлебапрадуктах не выключае магчымасці закупкі зерня на Захадзе, калі там яно будзе таннейшым. Але тут узнікаюць праблемы, звязаныя ў першую чаргу з мытнымі службамі і падаткамі.

Як лічаць у камітэце па хлебапрадуктах, праблемаў з закупкамі зерня шмат і ў першую чаргу гэтыя праблемы — фінансавыя. Ніхто не хоча прадаваць яго за беларускія рублі. Валюту патрабуюць нават расійскія фірмы, а валюты, як вядома, няма.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Зноў пікет – і зноў затрыманні

Учора прадстаўнікі БНФ наладзілі ў Мінску чарговы пікет каля пасольства Расіі.

Удзельнікі акцыі патрабавалі ад крамлёўскага кіраўніцтва спыніць усякія інтэграцыйныя гульні з рэжымам Лукашэнкі. Побач з пікетчыкамі было заўважана некалькі аператыўнікаў у цывільным і жанчына-спецаператар, якая здымала франтоўскіх актывістаў на відэакамеру. Міліцыянтамі былі затрыманы сакратар управы БНФ Анатоль Крыварот і былы дэпутат Вярхоўнага Савета Барыс Гюнтэр, на якога склалі пратакол *«за правядзенне несанкцыянаванага пікету»*.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

У падтрымку Адамовіча

У сераду, 29 студзеня, у Віцебску мясцовая Рада БНФ «Выбар» правяла пікет.

Актывісты Народнага фронту падчас акцыі збіралі ахвяраванні на лячэнне свайго сябра, распаўсюджвальніка незалежнай прэсы Юрыя Мароза, жорстка збітага за выступленні ў абарону паэта Славаміра Адамовіча. На працягу апошніх двух месяцаў, у Віцебскім абласным судзе адбываецца працэс суда над С.Адамовічам, «Выбар» пастаянна выказвае сваю падтрымку паэту.

БелаПАН

Кангрэс не рэгіструюць

Міністэрства юстыцыі ў чарговы раз адмовіла ў рэгістрацыі Беларускаму Кангрэсу дэмакратычных прафсаюзаў.

Чыноўнікі міністэрства тлумачаць адмову тым, што *«адным з ініцыятараў стварэння БКДП з'яўляецца Свабодны прафсаюз Беларусі, дзейнасць якога прыпыненая ўказам прэзідэнта ад 25 снежня 1995 г.»* (Як вядома, гэты ўказ быў прызнаны Канстытуцыйным судом незаконным.) Спасылаючыся на ўказ, мінюст ужо чацвёрты месяц адмаўляецца зарэгістраваць Кангрэс дэмакратычных прафсаюзаў. Прафсаюзнікі лічаць адмову незаконнай і збіраюцца 11 лютага правесці пікет пратэсту каля міністэрства юстыцыі (вул.Калектарная, 10).

Валодзя ЯНЧУК

Віннікава просіць вызваліць яе з-пад арышту

Былая старшыня Нацбанка Тамара Віннікава сумесна з адвакатам падрыхтавала скаргу ў Цэнтральны раённы суд Мінска аб змене меры стрымання.

У скарзе, якая паступіла ў адміністрацыю следчага ізалятара КДБ, дзе з 14 студзеня ўтрымліваецца былая старшыня Нацбанка, прыводзіцца шэраг довадаў на карысць замены меры стрымання на больш мяккую, не звязаную з утрыманнем пад вартай. Сярод асноўных довадаў — неадпаведнасць жорсткай меры стрымання абвінавачванню, якое прад'яўлена Віннікавай. Па-другое, асоба былога галоўнага банкіра не ўяўляе для грамадства небяспекі і няма падставаў меркаваць, што, знаходзячыся на волі, яна схаваецца ад следства і суда. Таксама выклікае занепакоенасць стан здароўя Віннікавай.

Адміністрацыя СІЗО на працягу двух сутак абавязана перадаць пісьмо ў Цэнтральны раённы суд Мінска; максімум праз шэсць дзён суд з удзелам зацікаўленых бакоў павінен разгледзець скаргу.

БелаПАН

Ці будзе ў камеры кворум?

(Пачатак на стар. 1)

Вельмі важнае пытанне ўзняў дэпутат В.Ганчар. Ён прапанаваў свае паслугі ў распрацоўцы заканапраекту, згодна з якім Вярхоўны Савет у цяперашнім складзе атрымае статус легітымнага заканадаўчага органа Беларусі (не зачыняючы пры гэтым дзверы перад «блуднымі дзецьмі», калі тыя захочуць вярнуцца ў ВС з «палаты»). Для такога рашэння, на думку В.Ганчара, ёсць усе прававыя падставы. Калі гэта не будзе зроблена, В.Ганчар упэўнены: *«Работа ВС не будзе мець практычнага сэнсу»*. Ведаючы В.Ганчара як аднаго з найбольш кампетэнтных юрыстаў нашай краіны, наўрад ці ёсць сэнс сумнявацца ў абгрунтаванасці ягонай пазіцыі. Тым больш незразумелыя пярэчанні некаторых дэпутатаў (якія складаюць, на шчасце, яўную меншасць), якія ва ўмовах дыктатуры спрабуюць трымацца ў межах фільтраванага, стэрыльнага стаўлення да працэдурных нормаў. Складаецца ўражанне, што калі б, не дай Бог, такія дэпутаты трапілі ў турэмную камеру, дык і там патрабавалі б наяўнасці кворуму. Цвярозыя галасы пераконвалі, што Канстытуцыя ў нашай краіне рэальна не дзейнічае, што сітуацыя адсутнасці заканадаўчага органу ніякімі нормамі не прадугледжаная і гэта непараўнальна большае парушэнне Канстытуцыі, чым пэўнае мане кіраванне працэдурнымі момантамі. *«Уся Еўропа прызнае нас легітымным парламентам — а мы самі адмаўляемся ад гэтага статусу. Хіба гэта не абсурд?!»* — сказаў калегам дэпутат П.Знавец. *«Мы маем справу з вераломным драпежнікам, які цынічна парушае законы — і сёння ясна, што трэба не абмяркоўваць працэдурныя пытанні, а дзейнічаць»*, — заявіў намеснік старшыні ВС Г.Карпенка. Каб не парушаць кансэнсусу, канчатковае вырашэнне гэтага пытання перанеслі на наступнае пасяджэнне, да якога В.Ганчар прадставіць тэкст прапанаванага ім заканапраекта.

Дарэчы, В.Ганчар абраны Вярхоўным Саветам старшынёю спецыяльнай камісіі па прававой ацэнцы парушэнняў Канстытуцыі і законаў прэзідэнтам Лукашэнкам.

Вадзім КАЗНАЧЭЕЎ

Старшыня спецыяльнай камісіі ВС В.Ганчар прадметна тлумачыць члену гэтай камісіі дэпутату П.Данэйку, як трэба абыходзіцца з дыктатарамі.

Вярхоўны суд, дапамажы вярнуць кватэры!

Рабочыя Мінскага матавелазавода ў мінулую сераду пікетавалі Вярхоўны суд.

Яны патрабуюць перагледзець судовае рашэнне, у выніку якога 8 чалавек былі пазбаўленыя пабудаваных імі кватэр. Рабочыя завода будавалі сабе кватэры так званым гаспадарчым спосабам. Гэта азначала, што пасля працоўнай 8-гадзіннай змены на заводзе яны мусілі працаваць яшчэ на сваёй новабудоўлі. З самага пачатку будаўніцтва ўсе кватэры, натуральна, былі ўжо размеркаваныя паміж іх уладальнікамі. Будаўніцтва ішло 7 гадоў. І вось, калі да засялення заставалася некалькі месяцаў, на завод прыйшло сумнае паведамленне — 8 кватэр з будаванага дома завод павінен аддаць работнікам былога падрадчыка. Рэч у тым, што калі пачыналася будаўніцтва двух дамоў гаспадарчым спосабам, тады падрадчыкам аднаго з іх было ўпраўленне пусканаладачных работ (УПНР). Пазней яно адмовілася фінансаваць будоўлю. І калі паўстала пытанне працягваць будаўніцтва, матавелазавод выкупіў долю УПНР, і, натуральна, з гэтага часу лічыў дом сваім.

Аднак былыя партнёры звярнуліся ў суд і адсудзілі восем кватэр. Між тым, рабочыя матавелазавода лічаць, што раённы і гарадскі суды фармальна падышлі да чужога жыллёвага пытання. Вярхоўны суд пакінуў рашэнне гарадскога без змяненняў. Хадакі ад рабочых звярнуліся да прэзідэнта і ў Генеральную пракуратуру. Пракуратура папрасіла дадатковыя матэрыялы. Асноўнае патрабаванне на сённяшні дзень — каб Вярхоўны суд перагледзеў сваё рашэнне.

Адну з задач пікет выканаў — прыцягнуў увагу суддзяў. Адна з іх прапанавала старшыні прафкама матавелазавода Мікалаю Байко абмяняцца думкамі па праблеме, аднак той рабіць гэта адзін на адзін адмовіўся. Ужо ў прысутнасці пікетоўшчыкаў суддзя параіла не губляць дарэмна час, таму што справы ў судзе на гэты момант няма, ёю займаецца пракуратура. Паводле рашэння гарвыканкама, пікетаванне дазволена да 2 лютага.

Для роздуму: у чарзе на паляпшэнне жыллёвых умоваў на Мінскім матавелазаводзе значыцца больш за тысячу чалавек.

Алесь ВЕЦЕР

Супермашына ад «Віцязя»

Унікальную спецмашыну нядаўна займела аварыйна-выратавальная служба г.Віцебска.

Віцебскім выратавальнікам дапамаглі ў гэтым спецыялісты мясцовага вытворчага аб'яднання «Віцязь», якое выпускае тэлевізары. Расійскі мікрагрузавік маркі «Газель» яны перарабілі і нашпігавалі самым сучасным абсталяваннем. Там ёсць апараты, з дапамогай якіх можна тушыць пажары і рэзаць метал і бетон. Пераабсталяванне грузавіка каштавала ў 30 тыс. долараў, але гэта ўсёроўна танней, чым купіць падобную машыну замежнай вытворчасці. Што ж, грошай у нас няма, але затое ёсць выдатныя спецыялісты.

Барыс ХОЛАД

Рэвізор недаплаціў?

Два навучэнцы Віцебскага ПТВ-57 маюць сур'ёзныя прэтэнзіі да рэвізора КРУ міністэрства фінансаў па Віцебскай вобласці Івана Іванова.

Рэч у тым, што яны восем дзён рабілі на кватэры Іванова рамонт, а рэвізор ім заплаціў за ўсю працу па 300 тыс. рублёў. Хлопцы лічаць, што гэтага мала, і сцвярджаюць, што сёння за такія грошы любы будаўнік не стане нават даставаць з чамадана інструменты.

Дарэчы, на кватэры І.Іванова хлопцы працавалі ў той час, калі афіцыйна праходзілі вытворчую практыку ў РБУ Віцебскага абласнога ўпраўлення бытавога абслугоўвання.

Барыс ХОЛАД

Расійскіх лётчыкаў пахавалі ў Беларусі

Два пілоты расійскага вайсковага самалёта МИГ-31, які разбіўся ў Архангельскай вобласці, былі пахаваныя ў Беларусі ў мінулыя выходныя.

Намеснік камандзіра расійскага авіяпалка падпалкоўнік А.Сімаглаў суправаджаў дзве труны на самалёце АН-26, які спачатку прызямліўся на аэрадроме ў Росі Ваўкавыскага раёна. Труна з парэшткамі 33-гадовага капітана Юрыя Шчэрбанёва была дастаўлена ў Гродна, дзе адбылося пахаванне паводле вайсковага рытуалу — з ганаровай вартай і салютам. На магіле была ўмацавана хваставая плоскасць ад самалёта. На пахаванне прыязджалі з авіябазы з Баранавічах пяцёра былых саслужыўцаў капітана Шчэрбанёва. Ягоная жонка паходзіць з Гродна, менавіта таму ён і быў тут пахаваны. Яны збіраліся ў будучыні купіць у Гродне кватэру. У Юрыя не было бацькі, а яго маці прыехала на пахаванне з далёкага Таджыкістана.

32-гадовага маёра Васіля Стрыжэнніка пахавалі ў Горках Магілёўскай вобласці. Яны з жонкай абодва — горацкія, ставілі там сабе дом, але не паспелі дабудаваць.

Абодва афіцэры былі лётчыкамі першага класу, маёр Стрыжэннікаў — камандзір авіятрада, а капітан Шчэрбанёў — штурман. На станцыі Кулой Архангельскай вобласці, непадалёк якой яны загінулі, у памяць аб іх будзе пастаўлены мемарыяльны знак.

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

13-ты заробак не змяніў паказчыкаў

Міністэрства статыстыкі і аналізу працягвае падводзіць вынікі 1996 года. Цяпер у афіцыйную статыстыку залічылі снежань.

Згодна з апошнімі дадзенымі заробак у народнай гаспадарцы павялічыўся за 1996 г. на 56%. У так званым «рэальным» вылічэнні (з улікам індэксу інфляцыі) рост склаў 12%. Калі ж пералічыць заробак па рынкавым курсе долара, то падзенне склала як мінімум 28%. І гэта нягледзячы на тое, што снежаньскі заробак заўжды большы, чым у іншыя месяцы.

Паглядзеўшы на адносныя лічбы снежань 1996 г. да снежня 1995 г., прыхільнікі Лукашэнкі ідзі «забраць у багатых» могуць паціраць рукі: за мінулы год больш за ўсё знізіўся заробак банкіраў — на 39%. Работнікі адукацыі, аховы здароўя і культуры нібыта пацярпелі менш за ўсіх: іхнія зарплаты паменшалі «толькі» на 20—21,5%. Але ж у іх і забіраць няма чаго: медыкі рэальна атрымалі за апошні месяц 58,3 долара, настаўнікі — 55, а работнікі культуры ўсяго 47. Менш за іх павінны былі атрымаць (менавіта павінны, бо калі заплоцяць — невядома) толькі работнікі сельскай гаспадаркі — 41 долар. А вось «слугі народа», якія працуюць у дзяржапараце, наракаць асабліва не павінны: іхні сярэдні заробак за снежань 1996 г. склаў 93 долары.

Калі ж разглядаць становішча па рэгіёнах, то найбольш плоцяць у Мінску — сярэдні заробак склаў 2 млн. 63 тыс. рублёў. Далей ідзе Гомельская вобласць — 1 млн. 602 тыс. рублёў. На апошніх месцах заходнія вобласці — Гродзенская (1 млн. 470 тыс.) і Брэсцкая (1 млн. 419 тыс.).

Алесь САДОЎСКІ

КУЛЬТУРА

Фільм пра мастака, які не любіць маляваць Парыж

Мінская кінастудыя Таццяны Логінавай «Таццяна» на мінулым тыдні адзначыла 6 гадоў свайго існавання. З гэтай нагоды ў саюзе кінематаграфістаў адбылася прэзентацыя апошняй работы студыі — дакументальнага фільма «Мастак Барыс Забораў». Рэжысёр карціны Валерый Рубінчык сказаў, што задума фільма *«мела абсалютна патрыятычны характар»*.

Мастак Барыс Забораў у 1981 годзе эміграваў з Беларусі ў Францыю. *«Я жыў у краіне ўзорнага таталітарнага рэжыму, для якога яго ганебная ідэалогія была ўмовай існавання. Яна пранізвала ўсё жыццё, і мастацтва — у першую чаргу»*, — піша мастак.

Забораў пачынаў як кніжны графік. Вядомыя яго ілюстрацыі да твораў Пушкіна і Дастаеўскага. Каля 30-ці яго работ засталіся ў Беларускім мастацкім музеі (ілюстрацыі да паэмы Я.Коласа «Сымон-музыка», да адной з кніг Рыгора Барадуліна). Барыс Забораў марыў стаць жывапісцам: *«жывапіс даваў задавальненне, але не прыносіў грошай. Кніжная графіка карміла, але з часам станавілася невыноснай. Нарастаў адчай, злосць і, нарэшце, трывога беззваротна згубіць самога сябе»*.

15 гадоў назад Барыс Забораў пакінуў Мінск і стаў знакамітым мастаком на Захадзе. Ягоныя работы атрымалі прызы Лейпцыгскай кніжнай ярмаркі за «Санеты» Шэкспіра і «Казкі» Оскара Уайльда, ягоныя работы купілі вядомыя прыватныя калекцыянеры і галерэі ў ЗША, Францыі, Бельгіі, Японіі і Расіі. Вялікая выстава 60-гадовага мастака адбылася ў Маскве і Санкт-Пецярбургу.

Як паведамілі ў Беларускім мастацкім музеі, ёсць жаданне зрабіць выставу Заборава ў Мінску, але пакуль не знойдзеныя спонсары. Перамовы на гэты конт вяліся яшчэ ў той час, калі міністрам культуры быў П.Вайтовіч. Дырэктар музея Юрый Карачун шкадуе, што *«цяпер гэтая справа заціхла»*. Дарэчы, Барыс Забораў не меў ніводнай персанальнай выставы ў Мінску, бо згодна з тагачаснымі правіламі, персанальную выставу мастак мог правесці толькі ў 50 гадоў альбо атрымаўшы званне.

У 1994 годзе Барыс Забораў наведаў Беларусь і прымаў удзел у першым міжнародным пленэры Марка Шагала ў Віцебску. Згодна з умовай пленэру, мастакі падарылі свае работы Віцебску. Работы Барыса Заборава маюць таксама сябры мастака ў Беларусі. Напрыклад, у народнай артысткі Беларусі, прыма-балерыны Людмілы Бржазоўскай ёсць яе партрэты, якія мастак напісаў незадоўга да ад'езду ў Парыж. Той, хто яшчэ не знаёмы з творчасцю Заборава, пакуль што мае магчымасць атрымаць пэўнае ўражанне дзякуючы фільму Валерыя Рубінчыка.

Кінарэжысёр распавядае, што Забораў *«ніколі нідзе не піша на сваіх палотнах парыжскіх завулкаў. Увесь час ён сядзіць у майстэрні і перабірае старыя фотаздымкі, звязаныя з Мінскам і Беларуссю. Ён чалавек вельмі блізкі да прыроды, яму дарагія гэтыя азёры, рэкі, палі... Ягоны жывапіс нагадвае вялікія старыя фотаздымкі. Нас, стваральнікаў фільма, аб'ядноала любоў да роднага папялішча, да бацькоўскіх магіл.Гэта для мяне мае асаблівы сэнс. Гэта сніцца па начах»*.

В.Рубінчык цяпер жыве ў Маскве, і часам яму тэлефануюць здалёку, пытаюцца пра падзеі ў Мінску, пра *«наш Брадвей ад мінскага паштамта да кафэ «Вясна»*. Сапраўды, кажа В.Рубінчык,чаму ў доме Клябанава на праспекце Скарыны ў Мінску адчынілі рэстаран «Іспанскі куток»? Тут жа быў цудоўны рэстаран «Нёман».*«Гэта ўсё знаходзіцца ў нашых сэрцах, пакуль мы жывыя»*.

Карані мастака Барыса Заборава ў Беларусі. Яму было 6 гадоў, калі пачалася вайна. *«У першы ж год пасля заканчэння вайны наша сям'я вярнулася ў Мінск*, — успамінае мастак. — *Горада практычна не існавала. Уся прастора, якую ахоплівала вока, уяўляла сабою ірэальную карціну: руіны, папялішчы і адзінокія згорбленыя постаці, якія блукалі па іх. У прыцемках горад станавіўся яшчэ больш трывожным і загадкавым. Мроіўся дагістарычны пейзаж, дзе сілуэты развалінаў на фоне вечаровага неба набывалі малюнак фантастычных жывёлаў»*. Забораў скончыў Мінскае мастацкае вучылішча і маскоўскі мастацкі інстытут імя Сурыкава.

Мастак Барыс Забораў мае двухпавярховую майстэрню ў адным з цэнтральных раёнаў Парыжа. Дзякуючы фільму Валерыя Рубінчыка гледачы маюць магчымасць пабываць у гэтай майстэрні, з вакна якой круглы год бачны любімы пейзаж мастака — *«квадрат зялёнай травы»*. Знаёмыя мастака асцярагаліся, што яму будзе цяжка на Захадзе, дзе *«нікога не чакаюць»*. Але талент Барыса Заборава быў вельмі хутка ацэнены ў Парыжы і мастак трапіў у прэстыжныя галерэі.

57-хвілінны фільм Валерыя Рубінчыка «Мастак Барыс Забораў» не біяграфічны. Ягоная мэта — акунуцца ў таямніцу творчасці мастака, раскрыць сутнасць яго светапогляду. *«Я люблю белае палатно*, — распавядае мастак з экрана, — *адчуваю вялікую прыгажосць у белым, некранутым стане палатна. Для мяне гэта не проста паверхня, а адкрытае акно ў прастору, дзе можна мэдытаваць, даць волю фантазіі»*.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Беларускі лукаюгенд, або Як набіраць у Беларускі саюз моладзі

БСМ існуе ў рамках «маладзёжнай палітыкі» прэзідэнта, або, кажучы па-простаму, дзеля «падтрымкі прэзідэнта моладдзю». І зусім няважна, што большасць правінцыйнай моладзі не ведае нават, што такое палітыка. Галоўнае — стварыць атрады пад бюракратычнымі назвамі кшталту «клубы занятости молодежи», дзе з ідэалагічнага канвеера сыходзілі б новыя шэйманы, малафеевы ці проста байцы АМОНу. Па-свойму можна зразумець тых маладых людзей, якія па ўласных палітычных перакананнях ідуць у БСМ. Але ж кіраўнікі філіяў БСМ у правінцыі выкарыстоўваюць зусім брудныя сродкі. Напрыклад, дамаўляюцца з мясцовым кіраўніцтвам, каб тых, хто мае пасведчанне члена БСМ, пускалі на дыскатэкі за палову цаны, ці наогул бясплатна. Такое я бачыў у Пружанах Брэсцкай вобласці. А за адно гэта дэпалітызаваная правінцыйная моладзь будзе ўступаць у БСМ. Чаму не? — лішнія пару тысяч у кішэні не зашкодзяць.

А.СТЭФАНОВІЧ, *г.Мінск*

Чеки «Имущество» уже стали туалетной бумагой

Уважаемая газета СВАБОДА. Прочитав статью А.Садовского «Что делать с бесплатным лотерейным билетом», опубликованную в вашей газете 17 января, я решил последовать советам автора, опасаясь, что скоро эти чеки «Имущество» могут стать туалетной бумагой.

Я позвонил по объявлению о покупке чеков «Имущество». Там мне объяснили, что действительно покупают чеки, но только у жителей города Минска, а чеки Минского района им не нужны (в этом районе я живу).

Тогда я решил пойти в последний и решительный бой, так как все остальные предложенные варианты отпадали. Я пошел в сбербанк, где мне выдавали чеки, — с надеждой, что хоть на акции какие-нибудь поменяю или поводам. Но не тут-то было. Оказывается, чеки в сбербанке они не меняют на акции и не покупают. Представьте себе мою бабульку, которая 40 лет проработала на ферме, стала практически инвалидом. И вот женщина, которой 75 лет, с повышенным давлением три раза ездила за 15 км, чтобы получить эти чеки. Но оказывается, что продать их или вложить куда-либо очень непросто. Нас в очередной раз обманули!

Сергей БЕРЕСТОВ, *студент, Минский р-н*

Чиновники выгоняют детей на окраину

Уважаемая редакция! Пишет вам из Баранович пенсионерка, ветеран труда, имеющая троих внуков, душа за которых и болит. Не могу остаться равнодушной, видя лицемерие и несправедливость, да еще направленные в адрес детей.

Суть в том, что двое из моих внуков (Таня и Дима) ходят в городскую музыкальную и художественную школу, расположенную в Доме искусств на площади Ленина. Я часто бываю там и ожидаю их в фойе, пока не окончатся занятия.

Всегда очень внимательно слушаю нашего президента Александра Лукашенко, за которого голосовала и на выборах, и на последнем референдуме. Но с каждым днем я все больше разочаровываюсь в нем. Или же это на местах власти просто искажают все им обещанное?

У нас в Барановичах сейчас замахнулись уже на детей, хотят отобрать здание, в котором они занимаются. Музыкальную и художественную школы собираются вытеснить в трущобные окраины, разобщить их, а президентские структуры разместятся в тех светлых классах, где занимаются детки.

Люди, мы сошли с ума. Опять эти «слуги народа», которые кричат «все лучшее — детям», заботятся только о своем личном благополучии. Объясните мне, старому человеку, за что отдали жизнь мои ровесники. Объясните родителям, которые хотят в наше трудное время воспитать своих детей людьми, что происходит и что делать. Когда же мы поймем, что дети — это наше будущее? Поймем, а не будем с пафосом кричать об этом.

Бывайте здоровы.

ЕФИМОВИЧ, *г.Барановичи*

Я молюсь по-другому

Сесть за школьную парту в должные 7 лет мне помешала война. В школу я пошла в 1944 г., когда было освобождено от военных действий наше Полесье и мне было уже 10 лет. Когда я была в 5-м классе, меня мама взяла с собою в церковь на Пасхальную всенощную. Для подростка, видевшего вокруг только проблемы маленькой деревни с ее военными горестями, посещение церкви в местечке — событие не простое. Через неделю все учащиеся нашей 7-летней советской школы были собраны на самое большое и обязательное собрание, перед которым на всеобщее порицание выставили меня — как преступницу, перешагнувшую грань дозволенного. До сих пор ком к горлу подступает... С тем ощущением конца света не могли сравниться ни взрывы снарядов, мин, полыхание домов нашей деревни, сожженой гитлеровцами, ни вой волчьих стай на болоте... То потрясение породило в моей душе веру в Великую Справедливость.

Во второй раз я посетила церковь, когда умер отец моих детей, потом — когда не стало мамы. Церковных служб я не понимаю, тем более, что они ведутся на непонятном мне (да и не только мне) языке. Бываю в самых маленьких и неустроенных церквушках, куда можно прийти вне службы, постоять в святом месте и пообщаться мысленно с иконами и Богом, отдать дань через Святой Дух близким людям, без которых мне жить грустно. Это — мой Бог и мое с ним общение.

А какого же бога вырастил в своей душе наш президент? Никакой наглости и вранья Бог не приемлет, а Лукашенко ведет себя в самом большом соборе Минска, как самый большой церковный начальник, хотя сан-то у него мирской. Когда президент в храме, то почему простым прихожанам быть с ним в одно время не велено — их (простых) просто в храм не пускают?

Коль наш президент стал таким близким церковным иерархам, то почему митрополит не убедит своего лобызателя навести Божий порядок в его личной семье? Почему же своим большим убеждением и святостью митрополит Филарет не облагоразумит Лукашенко, что нельзя быть счастливым правителем в несчастливой стране, что врать — грешно, а врать целому народу уже не только тяжкий грех, но и тяжкое преступление?!

В.ПЕТРОВИЧ, *пенсионерка, г.Минск*

«Электарат» вымірае...

Старажытныя кітайцы казалі: «Мы — тое, што мы ямо». Мелася на ўвазе, канечне, харчаванне (ясі свініну — падобны на свінню, бараніну — на барана і г.д.). Але тое ж можна сказаць і пра інфармацыйную ці духоўную «ежу». Чым корміцца сёння нашае насельніцтва? Вядома чым — поснай прэзідэнцкай хлуснёй ды байкамі пра «рынкава-праваслаўны сацыялізм». Таму і выгляд у нас адпаведны — ці то самы вялікі калгас, ці то малое прэзідэнцкае прадпрыемства — гэткі трамплін у большае, сумесна-расійскае...

Такая палітыка, можа, прывядзе да выжывання аднаго, «самага дастойнага», чалавека, але для большасці простых і не вельмі простых людзей вынік будзе адваротны.

Недаяданне і гаспадарчы развал, холад і энергетычны крызіс, неэфектыўнасць сацыяльных праграм і разбурэнне медыцынскай сістэмы ў першую чаргу б'юць па ветэранах і інвалідах, пенсіянерах, хворых, шматдзетных сем'ях. Гэта ўрэшце вядзе да паскоранага вымірання людзей сталага веку і маламаёмных грамадзян. Відаць, у гэтым дыялектыка жыцця: найперш церпяць ад свайго палітычнага куміра тыя, хто больш за ўсё яго падтрымлівае. Гэтыя людзі не могуць з'ехаць на эміграцыю ці хаця б у шоп-тур, узяць лішнюю «паўстаўку» ці знайсці якую «халтуру», а таму ціха канаюць у сваёй халоднай кватэры ці на бальнічным ложку без лекаў. Многія так і паміраюць — з наіўнай верай у самага «чэснага» чалавека, які так шчыра і шмат усяго абяцаў.

Сёння ў нас пачынаецца кампанія за добрыя паказчыкі. Даведзеныя «працэнты прыросту» для заводаў, транспарту, службы быту, гандлю і г.д. Думаю, што «на паперы» яны дадуць рост пры любым раскладзе, бо не забыты яшчэ вопыт савецкай «аптымістычнай статыстыкі». Але адзін прырост, які дае сённяшняя палітыка, будзе рэальным — нарастаючая з году ў год смертнасць і скарачэнне сярэдняй працягласці жыцця беларусаў. Нацыя вымірае — і найперш вымірае «электарат». Працэс гэты ідзе ўжо не адзін год, але ролю сацыяльна-эканамічных «дасягненняў» сённяшняга рэжыму перааценіць тут цяжка.

Чуў неяк цынічнае меркаванне, што гэта — натуральная гістарычная з'ява, простае пазбаўленне грамадства ад «баласту», ад каменя на шыі, які цягне ўсіх на дно. Можа, чыста па-філасофску з гэтым можна было б згадзіцца, але той «баласт» — нашыя бацькі, сваякі і суседзі, нашыя блізкія і родныя людзі, тыя, каму мы многім абавязаныя. І, у рэшце рэшт, іхняе змрочнае існаванне, як і нашае сённяшняе пакутлівае жыццё, — ланцужкі адной праблемы — праблемы выжывання беларускага народа і нараджэння беларускай нацыі. А нацыя ніколі не будзе здаровая фізічна, пакуль правяць баль саўковыя прыстасаванцы і традыцыя калгаснага хама. Нацыя тым больш не стане здаровай духоўна, пакуль галоўнай «ежай» будзе хлусня і нянавісць.

Так што толькі праўда, якой бы страшнай яна ні была, можа нас выратаваць. А яна часам не проста страшная, а жахлівая. З кожным годам беларусаў становіцца менш. Нашыя мужчыны ў сярэднім жывуць 58 гадоў. Колькасць алкаголікаў у краіне набліжаецца да 1 мільёна, а колькасць беспрацоўных, «бомжаў» і людзей за «рысай беднасці» дакладна невядомая нікому. Не такі ўжо «заможны, набожны і працавіты» наш народ, як гэта хочуць паказаць прэзідэнцкія прапагандысты.

Народ і дзяржава наша калі не смяротна, то цяжка хворыя. Вінаваты не толькі Чарнобыль ці іншая савецкая спадчына, але і сённяшнія ўлады, якія не лечаць, а заганяюць сацыяльныя хваробы ўглыб, падалей з вачэй «усенародналюбімага». Чым гэта скончыцца — здагадацца няцяжка, бо ёсць у народа і здаровыя сілы, і светлыя галовы, і рана ці позна праўда адкрыецца, а ідал паляціць у «вогнішча гісторыі», як і ўсе ягоныя злавесныя папярэднікі.

В.АЎРАМЕНКА, *г.Магілёў*

Демократия или порядок?

В № 4 СВАБОДЫ прочитал в статье В.Карбалевича такую мысль: *«Народ готов пожертвовать ценностью «свободы» ради ценности «порядка»*. Автор как будто противопоставляет «свободу» и «порядок». Интересно, что примерно так же думает и большинство населения: или демократия (без Лукашенко), или порядок (с Лукашенко).

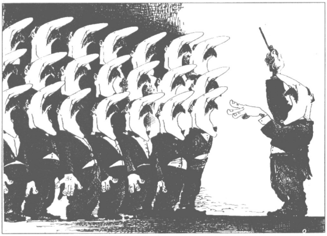
В самом деле, с чем ассоциируется слово «демократия» у обычного избирателя? С развалом экономики, ростом цен, безработицей, вседозволенностью, порнографией, преступностью, произволом чиновников, расхищением народного добра и т. д. и т. п. — и уж никак не со словом «порядок». Именно поэтому такой избиратель голосует не за демократию. Для него потребуется довольно много времени, чтобы убедиться в том, что Лукашенко тоже не принесет порядка.

Между тем порядок нужен всем: и крестьянам, и бизнесменам, и журналистам, и правым, и левым. Некоторым — для того, чтобы чувствовать себя людьми, — также нужна и демократия. Существует достаточно много примеров успешного совмещения демократии и порядка. Например, в Германии порядка куда больше, чем у нас. В то же время там намного больше и свободы. Так что свобода и порядок сами по себе не противоречат друг другу. Проблема в том, что и то, и другое нельзя *ввести* или *выбрать*, до этого нужно *дорасти*, в первую очередь — самим же демократам.

Какие бы примеры ни приводились, все же каждому обществу нужно пройти свой путь. Порядок в Германии действительно складывался веками, и немцам пришлось пережить Гитлера, чтобы понять, как не должно быть. У нас ситуация сегодня такая, что демократия для нашего общества не является какой-то самоочевидной ценностью. Ее преимущества нужно объяснять и доказывать. И противопоставлять нужно бы не свободу и порядок, а демократический порядок — диктаторскому порядку.

Для того чтобы утверждать, что демократия лучше диктатуры, нужно утвердить и доказать, насколько возможно, что демократия — это и есть порядок.

Виктор ТУМАШ, *г.Минск*

Наш депутат поступил по совести и закону

Я активно участвовала в избирательной кампании во время выборов в Верховный Совет 13-го созыва. И не зря: кандидат, за которого я агитировала, получил депутатский мандат. После избрания он активно работал с избирателями, многим помог (не мне, другим, потому что я лично ни с чем не обращалась). Он — действительно достойный, настоящий депутат. Но Лукашенко своим решением «отменил» нашего депутата — и мы остались ни с чем, без своего защитника. Ведь ясно, что никому из нынешних сидельщиков в президентских палатах до народа дела нет — особенно в «чужих» округах.

Наш депутат не пошел подобострастно поднимать руку в палате нарушителей Конституции. И этим еще раз доказал свою честность и принципиальность.

Я сознательно не называю фамилию нашего депутата. Во-первых, не хочу его возвеличивать — просто человек поступил по совести и закону. А во-вторых — такой ведь не он один.

Мария ПАЛАЦКАЯ, *Гродненская обл.*

Это будет для них хорошим уроком

Здравствуйте, дорогая редакция!

Два года я выписываю вашу газету и не перестаю восхищаться. Пожалуй, я бы не смог назвать еще одну газету, которая была бы равна вашей. Большое вам спасибо!

Прочитал статью о ситуации на Комаровском рынке. Ну что ж, после «Динамо» этого и следовало ожидать. Но я считаю, что так им и надо, это для них хороший урок. И для «динамовцев», и для «комаровцев».

Я немного знаю подобных людей и слегка их недолюбливаю. Они все «деловые» и вечно занятые, они все «делают бизнес». Когда надо было пойти на выборы и опустить бюллетень в урну, им было некогда. Как же — они «делали деньги». Не помню, кто сказал: «Если ты не хочешь заняться политикой, она займется тобой».

Надеюсь, теперь они поумнеют. И если 2,5 года назад надо было всего лишь прийти на избирательные участки, то теперь придется выйти на улицы. А кто там будет ожидать «не тот народ» — я думаю, известно.

А.З., *г.Минск*

РАДКІ З ЛІСТОЎ

Дарагія сябры!

Вялікі дзякуй вам за вашую газету, якую я чытаю ад першай да апошняй літары. Спадзяюся, што з Вашай дапамогай народ Беларусі зробіць Беларусь сапраўднай дэмакратычнай дзяржавай, незалежнай ад «старэйшых братоў» і вольнай — дзяржавай, якую будуць паважаць у свеце. Жадаю вам поспехаў.

Ларыса БАЛІ, *Швейцарыя*

У нас сейчас такие правила, как в курятнике: залезть повыше, обгадить нижнего, клюнуть ближнего.

А.ГЕРАСІМОВА, *Сенненский р-н*

Я ни у кого не требую денег, хоть иногда и сижу голодная. Я не ворую и не клянчу. Я не хочу чужого. Но как мне жить, если я просто человек, а не Лукашенко и не Ельцин?

Людмила ИГНАТЬЕВНА, *г.п.Богушевск*

Доигрался

Владимир ДОРОХОВ

Глобальные глупости страшны лишь в том случае, если подходить к их оценке с точки зрения логики нормального человека. Если же поменять точку отсчета — все окажется не так страшно и безнадежно. Политика большого блефа вообще, а идея белорусско-российской интеграции как частность, живуча до тех пор, пока кто-то нетерпеливый не захочет проверить ее хваленую крепость на практике. Далее складывается ситуация противоположная утверждаемой. Как в математике: минус на минус дает плюс. Также и первый адекватный ответ Кремля на вызовы Лукашенко принес россиянам завидные дивиденды — всей мало-мальски непредвзятой публике совершенно очевидной стала горькая истина: король славянского единения оказался совсем без одежды.

Лукашенко обязан был подготовиться к подобному развитию событий. Наивные надежды так долго и безнаказанно дурить голову соседу своими баснями и при этом цинично жить за его счет. Прием тривиальный, но эффективный: хочешь проверить истинность намерений партнера — изобрази согласие выполнить до конца все навязываемые им условия и посмотри на реакцию. Такая новая российская стратегия нейтрализации утомительных интеграционных чудачеств А.Лукашенко оказалась почему-то пренеприятным сюрпризом для Александра Григорьевича. Что и говорить, новинка сработала на славу — с момента обнародования ельцинского письма прошло более двух недель, однако от состояния шока официальный Минск доселе не оправился и вразумительного ответа не дал.

Сначала Лукашенко, не разобравшись в происходящем, заявил, что *«искренне счастлив»*. Потом, осознав глубину счастья, свалившегося на его голову, не нашел ничего лучшего, как в очередной раз обидеться и обвинить во всем российскую прессу, якобы выставившую на всеобщее обозрение частное послание и старающуюся опорочить святое начинание. Понятное дело: на содержание письма обижаться глупо, а на автора — опасно. Остается одно — от безысходности импровизировать на ходу. Благо тематика предоставляет широту маневра.

Нервная реакция Александра Григорьевича свидетельствует, что он понял: шутки заканчиваются, в интеграционных интригах неотвратимо наступает качественно новая фаза, где ведущую роль у него предусмотрительно отнили. Москве до чертиков надоел минский неорганизованный энтузиазм, от которого одни неприятности, и поэтому ответственное дело, наконец, решили взять в свои надежные руки. При чем этот роковой для белорусского президента выпад был в чисто лукашенковско-провоцирующем духе — если ты мужчина, хватит болтать, давай заниматься конкретными вещами, заодно и проверим, на что ты способен на самом деле.

Затянувшаяся почти на год объединительная идиллия никого не могла ввести в заблуждение (разве что тех, кто сознательно хотел обмануться). Она хорошо соответствовала начальному, т. наз. «розовому» периоду любого масштабного начинания, когда партнеры любят друг друга только за один факт предварительного согласия.

И Лукашенко, и его московский коллега длительное время умышленно не раскрывали то сокровенное содержание, которое каждый из них вкладывает в завораживающий термин «интеграция». Чтоб не разочаровать друг друга раньше времени. Сегодня пришел срок открывать карты и обнаружилось то, о чем скептики говорили даже в день эффектного разбивания Александром Григорьевичем дорогой кремлевской посуды, — невозможно соединить лед и пламень. Ведь как понимает интеграцию Лукашенко: создаем новое единое нечто с общими руководящими органами и сразу же назначаем выборы, которые я быстренько выигрываю. Каким будет новое образование по структуре, какой социально-хозяйственный строй станет его основой — после узнаете. Если же по воле неблагоприятного стечения обстоятельств затея сорвется — никто мне не указ, так как Беларусь независимое государство.

Разумеется, у Ельцина и К°, несколько иное представление о цели и порядке объединительных процессов, что и отразилось в тексте послания: на первом месте разрешение нудных, противных, но неизбежных экономических аспектов на основе нерушимости рыночных принципов. А моменты, касающиеся формирования высших органов управления и прочая политическая лирика, ласкающая слух минского честолюбца, плавно отодвигаются на неопределенное потом. Но ведь абсолютно ясно, что при выполнении хотя бы половины ельцинских мероприятий в этом «потом» у Лукашенко нет не только шансов на какую-либо высокую должность, но и само его политическое выживание выглядит весьма проблематичным.

Отсрочить надвигающийся «момент истины» у Лукашенко просто так не получится, поскольку России надоела патетическая болтовня, выливающаяся в вполне конкретные суммы на содержание демагога. Единственным спасительным выходом для Лукашенко, собственноручно заварившего объединительную кашу, которая оказалась крайне несъедобной, представляется подчеркнутая забота о всемерном сохранении нашего уникального суверенитета-заповедника в неприкосновенности: «Вы со своим буржуазным уставом в мой независимый рыночно-социалистический монастырь не лезьте». На словах же можно с прежним жаром носиться с очередными проектами сооружения многоэтажных воздушных замков, обставляя свое участие в их строительстве кучей изначально невыполнимых условий.

Не стоит удивляться, господа, коренному изменению жанрового амплуа Лукашенко, представшего сегодня перед миром в новом, неожиданном качестве верного блюстителя белорусского суверенитета. Ради власти хронически болеющие ею субъекты выкидывали не такие штучки. Если Александр Григорьевич вдруг удостоверится, что для завоевания московского трона нынче надобно быть, например, пацифистом — будьте уверены, что назавтра он перещеголяет (на словах) самого Махатму Ганди. Так суровая политическая необходимость глумится над самонадеянностью заревавшихся пленников собственных грез.

Георгий ТАРАЗЕВИЧ

На помощь нам спешит Аман Тулеев

В Москве появился еще один великий интегратор — российский министр по делам СНГ Амангельды Тулеев, который полагает, что Россия и Беларусь должны срочно объединиться, иначе, дескать, Беларусь пропадет.

У россиян, у советских россиян, и в особенности у россиян неславянского происхождения, часто проявлялось к белорусскому народу и Беларуси какое-то пренебрежение. Ну, кто они, эти белорусы? Горемыки, лапотники. Почти на треть их изничтожил Гитлер. А что у них есть? Да ничего. Природа бедная. Картошка да лес. (Да и лес этот заканчивает вырубать команда Титенкова).

Но рассуждения А.Тулеева, которые были опубликованы неделю назад в «Народной газете», не влезают ни в какие правовые, моральные и международные рамки. Этого человека, прежде всего как молодого российского политика, несколько лет назад я наблюдал, во многом он мне импонировал. С уважением я относился к его некоторым выступлениям там, в Сибири, где он неплохо владел ситуацией. Но СНГ — это ведь не Сибирь.

Господин Тулеев, в этот сложнейший период в европейских и внутрироссийских отношениях, когда не складываются взаимоотношения в рамках СНГ, начинает с имперских позиций цинично рассуждать: в какой карман, куда и как можно положить Беларусь.

Риторику о договоре «двоих» уже все знают: равные права на собственность, на обмен жилья, на учебу и другие, скажем так, второстепенные социальные договоренности. Но давайте подумаем. При этих равных правах из России может приехать в десятки раз больше студентов в Беларусь, не наоборот. А у граждан какого из двух государств есть больше возможностей завладеть собственностью своего партнера? И подобных вопросов масса.

Впрочем, А.Тулеев не скрывает, что Россия заинтересована прежде всего в использовании нашего географического положения (транзит, транспортные и другие коммуникации), в обеспечении военно-стратегических интересов РФ. Министр прямо говорит о создании политического союза, о новом (в чем только новость?) государственном объединении, о соединении двух армий и о продвижении в Беларусь российских вооруженных сил. Однако все это, о чем говорит А.Тулеев — не относится к интересам Беларуси.

Школа имени Лукашенко

Вячеслав ОРГИШ
доктор философских наук

Как говорится, не бывает худа без добра. Хотя пребывание Лукашенко на президентском посту представляется временем упущенных исторических шансов, периодом расточительной медлительности в выборе рационального идеала общественного развития, все же можно говорить об уроках, извлеченных страной с подачи ее высшего руководителя.

Урок 1

Нельзя совершить стремительный переход от повергнутого, но не сдающегося советского прошлого к демократическому вектору общественного развития без кропотливой промежуточной работы по созданию и взращиванию демократических традиций. В стране, подверженной чрезвычайным социальным трудностям, экономически дезорганизованной и бедной, политически и классово разобщенной, не успевшей выработать национальное кредо, вошедшей в ситуацию кризиса с национально незрелой, неопределившейся и слабой элитой, трудно представить скорое появление действенных и устойчивых демократических учреждений.

Урок 2

Своими действиями Лукашенко напомнил Беларуси о необходимости учиться национальному чувству. Одна из основных причин того, что белорусская государственность, суверенитет неустойчивы, а понятие национального достоинства осмыслено не всеми даже в среде интеллигенции, заключается в слабости национального чувства белорусов, неумении переживать его как одну из ценностей существования.

Лукашенко заработал очки на референдуме 1995 года именно потому, что точно угадал слабую температуру национального чувства белорусов, какую-то их иррациональную боязнь иметь национальное обличье. Приняв сон национальной души за ее смерть, посчитав безразличие к национальным символам за неспособность к самоидентификации, президент начал форсировать интеграцию с Россией, чем безусловно вызвал новый рост национальных настроений в обществе. Многие белорусы впервые осознали свои национальные интересы как нечто исключительное, увидели, что их особенности угрожают, поняли: за себя надо бороться. Стало возможным то, чего так долго добивались народнофронтовцы, — началось пробуждение национальной солидарности.

Урок 3

Своей готовностью играть на поле российских экономических и культурных интересов белорусский президент невольно высветил фундаментальную проблему белорусского государственного становления: отсутствие четко и убедительно сформулированной национальной идеи.

Стало окончательно ясно, что белорусская национальная идея предполагает развенчание ряда исторических мифов и размежевание с российской общественно-исторической парадигмой. Русская идея — это не идея нации, а идея империи. Россия всегда сплачивалась не на основе национальной идеи, а на основе идеи державности. Интересы личности в условиях имперских устремлений всегда подчинялись интересам государства. Коллективное действие неизменно поглощало индивидуальную инициативу, коллективизм (соборность — его модификация) камнем висел на отдельном человеке. Все силы концентрировались вокруг государственных начинаний, как праведных, так и не праведных. Москва сделалась «Третьим Римом» именно потому, что взяла на себя бремя империи и приняла миссию опеки над «младшими братьями» (о чем ее никто не просил).

Белорусский президент, сам того не желая, своим безудержным пророссийским курсом, возможно, впервые за всю новейшую историю побудил многих граждан задуматься над своим особенным культурно-историческим комплексом, содержанием белорусской истории и культуры. Белорусская общественность приблизилась к осмыслению того, что белорусская национальная идея — это прежде всего сознание индивида, говорящее ему, что он не казах, не литовец или русский, а белорус, принадлежит этой земле, этой общности, этой культуре, которые имеют свою особенную историю судьбу, свое оригинальное лицо.

Наблюдая за деятельностью президента, многие уяснили, что желание части белорусов сделаться стопроцентным Востоком, где все еще преобладают коллективистские, нивелирующие начала, для Беларуси может обернуться полной потерей национального облика. Чтобы удержать и утвердить свою особенность в истории, восстановить свою национальную идентичность, белорусам следует идти на запад, учиться у него, так как именно западная цивилизация изначально держится на том, что дает опору и право на независимое существование, признает частный интерес как первичный и неотъемлемый атрибут личности.

Урок 4

Президентская политика так называемой интеграционной открытости обнажила крайне острую для страны проблему территориальной прозрачности, которая уже проявляется массовым импортом преступности, а при неблагоприятном стечении обстоятельств может обернуться еще большими неприятностями. Так, если начнется политический распад России и ее центробежные силы возобладают над центростремительным, Беларусь ожидают трудности, сопряженные с гражданской войной всероссийского масштаба, поскольку с востока наша страна не защищена ни границей, ни системой коллективной безопасности, какую, например, стремятся создать страны Балтии.

Урок 5

Лукашенко убедительно продемонстрировал, что в борьбе за власть массовую поддержку получает не тот, кто умнее, талантливее и предлагает реалистичную программу развития страны, а тот, кто, пользуясь незрелостью демократических институтов, завоевывает монополию на право говорить с народом, кто подчиняет себе СМИ.

Все знали о том, что пресса — четвертая власть, но знали абстрактно. За последние два с половиной года все убедились в том, что пресса — это нечто гораздо большее и опаснее, если она находится в руках человека, одержимого властью. С помощью жестко контролируемых государственных СМИ Лукашенко создал собственную политическую гиперреальность, т.е. некую условную игровую реальность поверх действительного политического процесса. На этом своего рода игровом политическом поле он вынуждает действовать все политические силы. При этом президент оставляет за собой роль режиссера и верховного жреца, который наделен абсолютным правом толковать истину, имеет неограниченные возможности устанавливать и изменять правила игры.

Урок 6

Лукашенко дал импульс консолидации основных политических сил. Сразу после избрания на пост главы государства он принялся твердой рукой корчевать правую оппозицию, прибирать к рукам «распоясавшиеся» СМИ, восстанавливать государственные позиции в экономике, финансах, мостить мосты на Восток и разбирать оные на Запад.

Все это время левые потирали руки: президент фактически делал то, к чему стремились они — сокрушал и всячески ослаблял правую оппозицию, восстанавливал тотальный государственный контроль в хозяйственной жизни, методично разыгрывал интеграционную карту.

Вскоре стало ясно, что президенту не нужны не только правые, но и левые, он не желает делиться властью ни с кем. Момент прозрения стал для наиболее реально мыслящих левых моментом истины и точкой отсчета в развитии новой политической тенденции, важнейшая особенность которой — консолидация различных общественно-политических сил против диктатуры. И правые, и левые наконец уразумели, что их идеологические установки вовсе не должны быть решающим фактором политического поведения, если речь заходит об интересах государства.

Комаровский рынок:

В борьбе с одной мафией создается другая, но более голодная

После того, как переделом собственности Комаровского рынка занялся лично президент, ситуация приобрела еще более абсурдный характер.

На протяжении всей недели белорусское телевидение и радио с особым энтузиазмом транслировали речь Лукашенко, в которой он высказывал свои суждения по поводу экономической политики, ценообразования и торговли. Если за основу брать громкий голос, активную жестикуляцию и сосредоточенно-подозрительный взгляд, то белорусский президент в роли борца со спекулянтами выглядел довольно убедительно.

Президент обещает, что с 1 февраля на «Комаровке» появится дешевое мясо.

Визит президента

Лично побывав в воскресенье, 26 января, на Комаровском рынке (в этот же день, но чуть раньше на «Комаровке» был замечен Иван Титенков) Лукашенко пробежал по рядам (вероятно, хотел лично проверить, пустует ли часть прилавков) и отправился «на прием» к директору рынка. В кабинете директора президент заявил, что рынок теперь находится под государственной опекой и никому отдан не будет. *«Всякие карягинцы* (Владимир Карягин — президент Белорусского союза предпринимателей, попытавшийся защитить права предпринимателей Комаровского рынка — **Т.Щ.**) *не будут создавать здесь акционерные общества, в следующий раз они вылетят отсюда в наручниках»*, — еще раз напомнил своему народу о методах борьбы с инакомыслящими тов.Лукашенко.

Также вслед за «карягинцами» следует удалять с рынка *«прямо в соответствующие органы»* любые появляющиеся там делегации: парламентариев, представителей партий, банкиров и др., так как *«честный парламентарий на рынок не пойдет — ему там нечего делать»*. Возникает вопрос: можно ли вышеперечисленным категориям граждан посещать государственное предприятие «Комаровский рынок» в целях приобретения продуктов питания? И еще: начиная с какого количества банкиры, парламентарии и другие становятся делегацией — не больш двух?

Цены: назад в шагом марш!

Если верить президентским лозунгам, то все происходящие на рынке изменения делаются с единственной целью — обеспечить людей большим ассортиментом дешевых товаров. И в случае, если новому директору не удастся снизить цены (а этого он абсолютно точно не добьется: законы рынка возьмут верх), получится, что он не справился со своей задачей, не оправдал надежды президента. Что бывает с теми, кто не оправдывает надежды Лукашенко, нам довелось наблюдать не так давно.

Примерно такова же участь и представителей минэкономики, которые, по словам президента, разработали специальную программу по сдерживанию роста цен (если в декабре 1996 г. он составил 11%, то к маю 1997 г. должен сойти на нет). *«Если предусмотренные показатели не будут выполнены, то работники министерства будут нести за это персональную ответственность»*, — напомнил Александр Григорьевич.

Ситуация очень напоминает уличные драки, которые проходят по принципу: кто сильнее, тот и прав. Но кто же в драке думает об экономике?

По словам Лукашенко, предновогодний скачок цен на продукты питания в государственной торговле был, оказывается, вызван *«сговором спекулянтов «Комаровки»*. В результате того, что *«мафиозные кланы монополизировали цены»* на искусственно завышенном уровне, госторговля не могла не отреагировать и вынуждена была поднять свои цены. Редчайший бред! Никоим образом госторговля не может реагировать на изменение цен на рынке, потому что цены на продовольствие в магазинах были и остаются фиксированными (то есть без указания президента они не могут быть подняты).

Что же касается сегодняшнего снижения цен на «Комаровке», например, на мясо, то это действительно реальный факт. Но это обусловлено прежде всего тем, что предприниматели, которым не продлевают аренду, должны будут с 1 февраля свернуть свою торговлю на рынке и до этого момента им необходимо продать весь имеющийся у них товарный запас, для чего и сбрасывается цена.

Что будет завтра?

Директор рынка собирается поставить на рынке своих собственных продавцов. Но от их близости к администрации они не станут называться иначе, кроме как посредники. Значит, накрутка, которую делали «жулики-спекулянты» сохранится, только теперь она, как утверждает Лукашенко, пойдет в карман государства (кстати, на счет кармана никто не сомневался, вопрос лишь — в чей?). Но тогда при чем же здесь цена? За счет посреднической накрутки она не уменьшится. Может, она станет ниже за счет уменьшения арендной платы для производителей? Ничего подобного. По словам представителей некоторых производителей продовольствия, они также не уверены в своем завтрашнем дне из-за планов руководства рынка повысить стоимость мест.

Для снижения цен остается лишь один путь — приказать производителям продавать свой товар по низкой цене и запретить вывоз его за пределы Беларуси. В этом случае производитель просто перестанет производить. Так что никаких реальных возможностей для снижения стоимости товаров на рынке не существует. Наоборот, есть серьезные опасения, что произойдет обратное.

Тамара ЩУЦКАЯ

С 1 апреля жилье станет еще дороже

Повышение цен на многие товары — это не единственная достопримечательность начавшегося года. В течение всего 1997 года правительство намерено проводить политику поэтапной ликвидации дотаций на социально значимые виды услуг.

Так, с 1 января стоимость жилищно-коммунальных услуг увеличилась в 1,15 раза, стоимость электроэнергии для населения — в 1,36 раза. Уже можно точно говорить и о том, когда будет следующее повышение цен — 1 апреля. Тот, кто посчитает сообщение об увеличении цен первоапрельской шуткой — посмеется над собой. Именно в этот день стоимость электроэнергии, жилья, коммунальных услуг увеличится еще в 1,15 раза.

С увеличения цен на жилье начнется и второе полугодие. Специалисты минжилкомхоза, минэкономики и минтопэнерго настаивают на том, что третий этап увеличения тарифов на жилищно-коммунальные услуги должен быть самым «решительным» — в'1,46 раза. Население, конечно, почувствует его, но не столь остро, как в холодное время года.

Небезынтересно, что в течение нынешнего года ряд заинтересованных ведомств также будет осуществлять работу по формированию системы тарифов на пассажирские перевозки городским и пригородным транспортом, направленной на поэтапное сокращение и ликвидацию бюджетных дотаций.

БДГ

Провоз тела

Оказывается, что все, кто пользуется коммунальным или железнодрожным транспортом, наносит экономический ущерб государству

Причем, ущерб колоссальный — так считают в управлении Белорусской железной дороги. По подсчетам тамошних экономистов выручка от продажи билетов покрывает только 30% затрат на пассажирские перевозки. Выходит, что оставшуюся часть железнодорожники выкладывают из собственного кармана, а пассажиров возят исключительно из соображений альтруизма.

Но не только на транспорте мы вредим государству. Мы его буквально объедаем, покупая хлеб, яйца, масло и другие «социально значимые товары» по ценам, заботливо установленным президентом. А уж какой урон наносят властям младенцы, имеющие скверную привычку появляться на свет совершенно бесплатно в государственных роддомах.

Но больше всех, конечно, государственный гуманизм эксплуатируют зэки. Эти начинают объедать казну с момента задержания и вплоть до нескорого освобождения. И чем дольше такого трутня держат за решеткой, тем больше он успевает съесть.

Хотя тюрьма, как известно, это только зеркало, в котором отражается общество, в определенном смысле, его квинтэссенция. Поэтому, если верить власти, ее иждивенцем оказывается и всякий добропорядочный обыватель. Он пользуется, например, канализацией, но за это недоплачивает. Квартирная плата, вносимая им, только на четверть покрывает расходы на содержание жилья. Он рожает детей, а государство на их прокорм выплачивает пособие. И вообще, как кажется чиновнику, обыватель только и делает, что проедает льготный долгосрочный государственый кредит.

И, если разобраться, есть только два «богоугодных» способа, которыми обыватель может поспособствовать государству: винопитие и табакокурение. И вино и табак, как известно, не принадлежат к социально значимым товарам и цены на них устанавливается для государства безубыточные. То есть, чем больше мы выпьем, тем лучше для казны. Во-вторых, нездоровый образ жизни вполне определенно эту жизнь укорачивает, что позволяет государству сэкономить на пенсиях. В-третьих, пьяница больше обеспокоен проблемой опохмелки, чем пропитания и им легко управлять.

Можно перечислить и другие положительные для власти моменты, связанные с названными явлениями. Но нас больше интересуют иное. Почему, например, государство, существующее на наши деньги, превращает нас в своих хронических должников. Почему государственная железная дорога, получающая прибыль за счет перевозки коммерческих грузов, стремится и своего пассажира-налогоплательщика превратить в куль картошки, чтобы взять с него «по полной стоимости»?

Ведь общественный транспорт потому так называется, что в силу своей доступности он не может быть прибыльным. Как не могут быть прибыльными и другие государственные предприятия, оказывающие услуги населению.

Сегодня средняя белорусская семья до 70% своего дохода тратит только на пропитание. На остальное, в том числе и на оплату государственной «благотворительности» остается немного. И если уж государство настаивает на своем праве служения народу, то к «транспортировке тел» должно относится более аккуратно. Иначе зачем оно нам, такое государство?

Константин СКУРАТОВИЧ

Балгары выходзяць на вуліцы, бо не хочуць памерці з голаду

У еўрапейскіх посткамуністычных краінах «левыя» сілы перажываюць крызіс. Услед за Сербіяй эстафету акцый пратэсту супраць сацыялістычнага ладу падхапіла Балгарыя. Дзесяткі тысяч людзей пад сінімі сцягамі апазіцыі выходзяць на вуліцы Сафіі і іншых гарадоў краіны. Свае патрабаванні — адстаўка ўрада і датэрміновыя выбары ў парламент — апазіцыя тлумачыць глыбокім эканамічным крызісам, які выкліканы эканамічнай палітыкай сацыялістаў. Гадавая інфляцыя Балгарыі складае 311%, а валавы ўнутраны прадукт знізіўся ў 1996 г. на 8-10%. Сярэдні заробак — каля 20 долараў у месяц.

Упершыню балгары выйшлі на вуліцу ў 1990 г., каб патрабаваць ад камуністаў палітычных свабодаў. На гэтай хвалі пратэсту дэмакраты прыйшлі да ўлады, але іх павольныя эканамічныя рэформы расчаравалі насельніцтва, і ў 1994 г. да стырна вярнулася былая камуністычная, а цяпер Сацыялістычная партыя. Сёння яна займае ў парламенце 125 месцаў з 240. На нядаўніх прэзідэнцкіх выбарах перамог дэмакрат Пётр Стаянаў, але ён не мае такіх паўнамоцтваў, як, скажам, прэзідэнт Францыі ці Беларусі.

Паводле Канстытуцыі, наступныя парламенцкія выбары маюць адбыцца ў 1998 годзе. Апазіцыя ж, якую прадстаўляе Саюз дэмакратычных сіл Балгарыі, патрабуе правесці выбары ўжо летам гэтага года. У выпадку нязгоды сацыялістаў дэмакраты пагражаюць усеагульным страйкам і акцыямі грамадзянскага непадпарадкавання. У якасці кампрамісу сацыялісты прапанавалі правесці выбары напрыканцы 1997 г. і стварыць кааліцыйны ўрад тэрмінам на 500 дзён. Але апазіцыя і тыя 50 тысяч чалавек, што выходзяць на вуліцы амаль штодзень, настойваюць на сваіх умовах.

Акцыі пратэсту ў Балгарыі становяцца агульнанацыянальнымі. У дэманстрацыях удзельнічаюць не толькі студэнты і інтэлігенцыя, але і рабочыя заводаў, шахцёры і нават таксісты. Шэсці не абмяжоўваюцца аднымі мітынгамі, а больш нагадваюць вясёлыя карнавалы. На моцным марозе людзі саграваюцца падскокваннем пад воклік: *«Скачуць усе, хто не паліцэйскі і не камуніст»*.

Мяркуючы па рашучасці маніфестантаў, якіх натхнілі незадаволеныя прэзідэнтам Мілошавічам сербы, кіруючая партыя бу-

Прэзідэнт Пётр Стаянаў пакуль на баку маніфестантаў.

дзе вымушана саступіць. Спікер парламента і адзін з лідэраў Сацыялістычнай партыі Сендаў выступіў па балгарскім тэлебачанні з падтрымкай ідэі правядзення датэрміновых выбараў. Тым не менш, у левых захоўваецца традыцыйная падтрымка старых людзей, якія складаюць чвэрць насельніцтва і жадаюць вяртання ў «былыя часы».

Паралелі паміж балгарскімі і сербскімі падзеямі вельмі адносныя. Розніца заключаецца ў тым, што нават у сацыялістычныя часы Югаславія была даволі заможнай краінай. Да таго ж камуністычная партыя Югаславіі не залежала ад Масквы, чаго не скажаш аб Балгарыі, якая аднойчы ледзь не стала 16-й рэспублікай СССР. Дый сёння сярэдні заробак у Сербіі — 200 долараў, у Балгарыі — у 10 разоў менш.

Апазіцыя Сербіі выносіць на першы план палітычныя і ідэалагічныя патрабаванні. Дыктатар Мілошавіч груба зневажае свабоду слова, іншыя правы чалавека. У Балгарыі ж дэмакраты абвінавачваюць сацыялістаў у эканамічных грахах. Як заявіў нававабраны прэзідэнт Балгарыі Стаянаў: *«Лозунгі бялградцаў надта абстрактныя для большасці балгараў. Цяпер іх хвалюе, як не памерці з голаду»*.

У гэтым кантэксце Балгарыя можа паслужыць прыблізнай мадэллю развіцця падзей у Беларусі. У абедзвюх краінах напрыканцы 80-х гадоў ля ўлады засталіся былыя камуністы, якія прыйшлі ў парламент, дзякуючы вясковаму насельніцтву. Некаторыя эксперты кажуць, што да крытычнай кропкі балгарскай эканомікі засталося каля 2-х месяцаў, пасля чаго будзе страшэнны абвал. Гэта можна лічыць справядлівым і для Беларусі. І што нас асабліва «звязвае» з Балгарыяй — дык гэта тое, што рэальныя палітычныя змены адбудуцца толькі тады, калі на парадку дня будзе стаяць праблема — не памерці з голаду. На жаль, палітычныя лозунгі, кшталту свабоды слова, для большасці беларусаў пакуль абстрактныя.

Дзмітрый ДАРОХІН

Выбары. Як гэта робіцца ў Вялікабрытаніі...

У красавіку-траўні гэтага года ў Вялікабрытаніі маюць адбыцца чарговыя выбары ў Палату супольнасцяў — заканадаўчы орган краіны. Па правілах партыя-пераможца прызначае прэм'ер-міністра, які фарміруе ўрад. На сённяшні момант асноўных кандыдатаў — два: цяперашні прэм'ер Джон Мэйджар і лідэр лейбарысцкай партыі Тоні Блэр.

Аб сур'ёзнасці іх намераў можна меркаваць па сумах, якія яны выдаткоўваюць на выбарчыя кампаніі. Кансерватары, сённяшняя кіруючая партыя, збіраюцца інвеставаць у сваю кампанію каля 20 мільёнаў фунтаў. У папярэдніх выбарах 1992 г. яны затрацілі 14—15 мільёнаў. Цяпер кансерватарам давядзецца раскашэліцца больш, бо, паводле

Тоні Блэр не шкадуе ўсмешак і эфектных жэстаў.

апытанняў, Т.Блэр значна апярэджвае свайго апанента.

Лейбарысты ж заявілі, што выдаткуюць на перадвыбарчую кампанію толькі 1 мільён фунтаў (тая ж сума была затрачаная ў 1992 г.). Але іх апаненты дужа сумняваюцца ў праўдзівасці гэтых лічбаў. Дарэчы, кожны грамадзянін пры жаданні можа афіцыйна азнаёміцца з выдаткамі партыі падчас выбараў.

На што ж ідуць гэтыя грошы? Па-першае, на паднясце свайго іміджу. Па-другое, на пагаршэнне іміджу апанента.

У кампаніі мінулага года (дадатковыя выбары) кансерватары выставілі лейбарыстаў у «сатанінскім» святле ў літаральным сэнсе слова: на здымку Т.Блэру, які ўсміхаецца на ўсе 32 зубы, прыладзілі чырвоныя, бліскучыя вочы чорта. І хаця потым пайшлі юрыдычныя працэсы па абароне гонару пакрыўджанага, а ў самой кансерватыўнай партыі некаторыя члены былі супраць «пераходу на асобы», простыя людзі напужаліся — і прагаласавалі за кансерватараў.

Сёння «торы» вырашылі пакінуць Блэра ў спакоі і выбралі ў якасці асноўнага «сімвала» лейбарыстаў сляпу. У 3.000 месцаў Вялікабрытаніі будуць стаяць плакаты з відам таты, мамы і іх дзіцяці, у кожнага з іх па шчацэ цячэ сляза — вось, маўляў, што будзе ў краіне, калі пераможуць лейбарысты.

У адказ лейбарысты паднясуць электарату жахлівы вобраз пятага тэрміну знаходжання кансерватараў пры ўладзе. Летась яны выкарыстоўвалі лозунгі *«Тыя ж самыя старыя Торы — тая ж самая старая хлусня»* і *«Хопіць — гэта значыць хопіць»*.

Важнае месца ў выбарчай кампаніі займаюць жонкі кандыдатаў. Брытанцы — вельмі кансерватыўная нацыя. Асаблівай кансерватыўнасцю вызначаюцца жанчыны, якім за 55, а яны складаюць 20% выбаршчыкаў. Яны ўважліва сочаць і абмяркоўваюць, якую ім прапануюць кандыдатку на пост Першай лэдзі (пасля каралевы, вядома).

Жонка Д.Мэйджара, лэдзі Норма Мэйджар, у вачах брытанцаў бачыцца клапатлівай гаспадыняй, якая да таго ж дае неблагія парады па прыгатаванні стравы з сыру. Крыху цяжэй з жонкай Т.Блэра, спадарыняй Чэры Блэр. Яна юрыст і зарабляе 250.000 фунтаў у год, што зусім не дапасуецца да іміджу «традыцыйнай англічанкі». Энергічная, дзелавая, у спадніцы вышэй калень, лэдзі Блэр давялося пераўтварыцца ў ціхую маці, якая *«вельмі любіць спраўляцца па гаспадарцы, вязаць мужу цёплыя шкарпэткі і гатаваць яму смачныя стравы»*. Яна нават ужо выдала свой падручнік па вядзенні хатняй гаспадаркі.

Джон Мэйджар стараецца быць сціплым і сур'ёзным.

Да выбараў у Вялікабрытаніі ставіцца вельмі сур'ёзна. Па меншай меры, прэтэндэнты на высокія пасады і іхнія жонкі.

...і ў Сінгапуры

Пытанне, як перамагчы на выбарах, непакоіць палітыкаў і ў невялікай азіяцкай дзяржаве — Сінгапуры.

Можна, напрыклад, абвясціць шырокую кампанію па рамонце ўсіх жылых будынкаў, пабудаваных дзяржавай, але папярэдзіць, што там, дзе пераможа апазіцыя, рамонту не будзе. І настрашыць, што ў бліжэйшы час будынкі могуць ператварыцца ў развалiны.

Менавіта так зрабіла кіруючая партыя Народнае Дзеянне (НД) у Сінгапуры, падчас парламенцкіх выбараў у пачатку года. У выніку яна ўзяла 81 месца з 83. Дэмакратычная партыя, якая лічыць сябе асноўнай апазіцыйнай сілай, не атрымала ніводнага месца. Пераможца, прэм'ер-міністр і лідэр НД, Гох Чок Тонг заявіў, што выбаршчыкі *«адмовіліся ад заходняй ліберальнай дэмакратыі»*.

Апазіцыя сцвярджае, што ўся кампанія рэмонту жылля — блеф, бо яна будзе праводзіцца за кошт самох жа жыхароў. Грошы будуць узятыя з павялічаных кватэрных плат. Але ўсё гэта цяжка растлумачыць насельніцтву. У вачах грамадскасці лідэры апазіцыі дыскрэдытуюцца як «кітайскія шавіністы» і «распальвальнікі міжнацыянальнай розні». У Сінгапуры жыве 77% кітайцаў, 14% — малайцаў, 7% — індзійцаў. Улады пераконваюць, што апазіцыя *«можа разбурыць міжэтнічны баланс»*. А каб падмацаваць свае аргументы, яны вырашылі асабіста «папярэдзіць» лідэраў апазіцыі па тэлефоне. Некаторыя з іх палічылі больш бяспечным з'ехаць за мяжу.

Што тычыцца самога галасавання, то назіральнікі рапартуюць аб парушэннях закону: падлічваліся галасы людзей, якія не прыйшлі на ўчасткі, а скрынкі былі поўныя бюлютэняў яшчэ да пачатку выбараў.

Дзмітрый ДАРОХІН

Новые «черные дыры»

Профессор канадского Института теоретической астрофизики Скот Тремин сделал открытие, подтверждающее существование в центре крупных галактик гигинтских «черных дыр», всасывающих в себя материю и изменяющих траекторию движения звезд.

На полученных при помощи космического телескопа «Хабл» фотоснимках нашей Галактики ясно видны три такие «черные дыры», масса одной из которых в пять миллионов раз превышает массу Солнца. Возглавляемой С.Тремином международной группе ученых удалось обнаружить еще четырнадцать «черных дыр» в пятнадцати других галактиках. На сегодняшний день эти наблюдения дают самые точные данные о «черных дырах» — загадочных космических объектах, существование которых было предсказано еще Эйнштейном.

Собаки-вампиры

Как сообщило Министерство внутренних дел Египта, полиции этой страны удалось застрелить двух животных неизвестного вида, более месяца терроризировавших население города Армаит.

По внешнему виду животные отчасти напоминали больших гиен или диких собак. От их ночных атак уже погибло три и было ранено несколько десятков человек. Ученые до сих пор не могут определить вид этих животных, которых местные жители назвали просто «вампирами».

Одиночество вредно

Близкое общение с людьми обладает стойким защитным эффектом от болезней и смерти.

К такому выводу пришли американские ученые, исследовавшие 37.000 человек. Эти исследования также позволили сделать вывод, что отсутствие тесного человеческого общения способно приблизить смерть в такой же мере как курение, излишний вес и высокое кровяное давление.

Безопасность в воздухе

По мнению представителя авиакомпании *Boeing* Чарльза Хиггинса, развитие самолетной индустрии может оказаться под вопросом, если срочно не будут приняты меры по обеспечению безопасности полетов.

Увеличение воздушного сообщения при нынешнем уровне авиационной безопасности может привести к тому, что в 2005 году каждую неделю в мире будет случаться по меньшей мере одна авиакатастрофа. Опыт показывает, что после крупных катастроф количество авиапассажиров резко сокращается и, если такие катастрофы будут происходить каждую неделю, то развитие авиационной промышленности может полностью прекратиться.

Против новой орфографии

Сотни представителей немецкой интеллигенции, среди которых такие известные писатели как Гюнтер Грасс и Зигфрид Ленц, потребовали немедленной отмены реформы немецкой орфографии.

По их мнению предлагаемые изменения слишком незначительны, чтобы при нынешнем экономическом положении страны позволить себе потратить миллиарды немецких марок на переиздание всех школьных учебников, справочников и произведений художественной литературы.

«Линия обороны» Рамзеса II

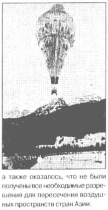
Аргентинская археологическая экспедиция обнаружила крепость, сооруженную египетским фараоном Рамзесом II более 3000 лет назад.

Крепость расположена в Египте в районе г.Кантара-Шарк, в 15 км к западу от Суэцкого канала. Рамзес II, один из самых знаменитых фараонов Новой империи, царствовавший с 1298 по 1235 до н.э., прославился своими военными победами на Востоке. Обнаруженная археологами крепость входила в состав «линии обороны», построенной Рамзесом II для защиты Египта.

Вокруг Земли на воздушном шаре

Кругосветные путешествия и в конце второго тысячеления не дают покоя отважным романтикам.

Недавно одна за другой были предприняты три попытки обогнуть Землю на воздушном шаре. Первым рискнул англичанин Ричард Бернсон, назвавший свой аппарат *Вирджин Глобал Челленджер*, но потерпел неудачу. Через два дня в небо поднялся швейцарец Бертран Ферштретен (его шар *Брейтлинг Орбитер* вы видите на снимке), но далеко улететь ему не удалось. Больше повезло американскому воздухоплавателю Стиву Фоссету, который поднялся на шаре *Соло Спирит* из города Сент-Луис. Фоссет, между прочим, совершал свое путешествие на высоте до 5.500 м, а там весьма прохладно. Однако и его маршрут закончился: два дня назад Фоссет долетел до Индии, но там возникли проблемы с топливом для пополнения шара горячими газами, а также оказалось, что не были получены все необходимые разрешения для пересечения воздушных пространств стран Азии.

По материалам зарубежной прессы подготовил **Владимир АБАНИН**

ПАНЯДЗЕЛАК 3 ЛЮТАГА

БТ

7.30 Утренний коктейль. **7.50** Экономикст. **8.00** Резонанс. **8.45** «Вундеркинд». Х/ф. **10.10** Мультфильмы. **10.30** «Провинциалки». Х/ф. **12.00** Творцы. **13.00, 15.00, 18.00, 0.25** Новости. **15.10** Студия «Окно». **15.35** Видеокурс французского языка. **16.20** ТВ — школе. **16.45** На добрый лад. **17.00** Музыкальный антракт. **17.10** Творцы. **17.45** Экономикст. **18.10** Гости в дом. **18.40** Крок. **19.15** Тема дня. **19.30** «Музыкальная обойма». **19.35** «Это мы не проходили...» **19.50** Белорусский дом. **20.30** Музыкальный антракт. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.50** Х/ф «Начало». **23.20** Концертный сезон.

ОРТ

14.00, 17.00, 22.15 Новости. **14.20** «Альберт — пятый мушкетер». **14.45** Марафон-15. **15.00** Звездный час. **15.40** «Карин и ее собака». **16.10** ...До шестнадцати и старше. **16.35** «Вокруг света». **17.15** Сериал «Девушка по имени Судьба». **18.05** Погода. **18.10** Час пик. **18.35** Угадай мелодию. **19.00** «Человек в маске». **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.45** «Полтергейст». **21.35** «Жизнь замечательных людей». **22.25** Х/ф «Великая иллюзия». **0.20** Пресс-экспресс.

Канал «Россия»

16.00,19.00,22.00 Вести. **16.15** Иванов, Петров, Сидоров и другие. **16.55** Там-там новости. **17.05** Лукоморье. **17.25** «Задача государственной важности». **17.40** «Клубничка». **18.10** Двойной портрет. **18.40** Особо важные персоны. **19.35** Шоу долгоносиков. **20.10** «Санта-Барбара». Х/ф. **21.05** Погода на завтра. **21.10** «Добрый вечер» с Игорем Угольниковым. **22.30** «На коне». Телелотерея. **22.55** «Я, конечно, вернусь...» В.Высоцкий.

Санкт-Петербург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Информ ТВ. **12.10** «История любви». **13.00** Срок ответа — сегодня. **13.30** Советы садоводам. **13.45** «Под сенью липовых аллей». Т/ф. **14.10** Международное обозрение. **14.40** «Поживем-увидим». **15.10** Овертайм. **15.40, 20.45** Телеслужба безопасности. **16.10** «Когда Лотта стала невидимой». **16.35** Мультфильм. **16.45** Детское ТВ. **17.30** «Гласом моим...» Т/ф. **18.40** Большой фестиваль. **19.15** Спорт. **19.20** «История любви». **20.15** Ритмы города. **21.00** Кубок Англии по футболу. **22.05** Событие. **22.20** Кубок Англии по футболу.

НТВ

5.00 Сегодня утром. **9.15** Утречко. **9.30** Х/ф «Лефтерис Димакопулос, покоритель женских сердец». **11.00, 13.00, 15.00** Сегодня днем. **12.00** Открытый мир. **13.20** Большое «Времечко». **15.35** Дистанция **60**. **16.35** Кинотеатр юного зрителя. **17.30** Футбольный клуб. **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.35** Герой дня. **19.00** Х/ф «Одна женщина или две». **20.45** «Недотепы» Семена Альтова. **21.40** Времечко. **22.00** «Полиция Нью-Йорка». **23.00** Сегодня в полночь. **23.20** Ночное «Времечко».

8 канал

18.00 Летающий дом. **18.30** Х/ф «Персона». **20.15** Мульт-планета. «Приключения Мюнхаузена». **20.30** «Кадфаэль». **21.45** Музыка на телеканале. **22.15** Х/ф «Причащение».

АЎТОРАК 4 ЛЮТАГА

БТ

7.30 Утренний коктейль. **7.45** «Музыкальная обойма». **7.50** Экономикст. **8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.05** Новости. **8.10** Бездельник. **8.40** «Это мы не проходили...» **9.00** ТВ — школе. **9.20** Мультфильм. **10.00** Туробъектив. **10.25** «Полет в страну чудовищ». Х/ф. **11.35** Акколада. **12.05** Четвертое измерение. **12.30** Музыка без границ. **15.10** Мультфильмы. **15.40** ТВ — школе. **16.05** Все про все. **16.30** «Грустить не надо...» Ф/к. **17.00** Музыкальный антракт. **17.10** Уроки Н.Новожиловой. **17.45** Экономикст. **18.10** «Петля». Х/ф. С. 1. **19.15** Тема дня. **19.30** «Музыкальная обойма». **19.35** Вертикаль. **20.05** Третий тайм. **20.30** Музыкальный антракт. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.50** Х/ф «Шляпа». **23.20** Концертный сезон.

ОРТ

11.00, 14.00, 17.00, 22.35 Новости. **11.15** Биатлон. Чемпионат мира. **7,5** км. Командная гонка. Женщины. **13.10** «Лесник и браконьер». Мультфильм. **13.20** Брэйн ринг. **14.20** «Альберт — пятый мушкетер». **14.45** Кварьете «Веселая квампания». **14.55** Мультитроллия. **15.10** Волшебный мир, или Синема. **15.40** «Карин и ее собака». **16.10** ...До шестнадцати и старше. **16.35** «Вокруг света». **17.15** «Девушка по имени Судьба». **18.05** Погода. **18.10** Час пик. **18.35** Угадай мелодию. **19.00** Тема. **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.45** Х/ф «Дело Румянцева». **22.40** «50 х 50». **23.30** Пресс-экспресс.

Канал «Россия»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. **7.15, 8.20, 9.55** Товары — почтой. **7.25** «Клубничка». **7.55** «Дорогая редакция...» **8.30** «Аншлаг» представляет. **9.05** «Санта-Барбара». Х/ф. **13.25** «Бланш». **15.00** Шаг за шагом. **15.10** Репортаж ни о чем. **15.25** Манекен. **15.30** Ваше право. **16.15** Иванов, Петров, Сидоров и другие. **16.55** Там-там новости. **17.05** Лукоморье. **17.25** Посмотри на себя. **17.40** «Клубничка». **18.10** Момент истины. **18.40** Особо важные персоны. **19.35** «Аншлаг» представляет. **20.10** «Санта-Барбара». Х/ф. **21.05** Погода на завтра. **21.10** «Добрый вечер» с Игорем Угольниковым. **22.30** «Я не пою только во сне». **23.10** Горячая десятка.

Санкт-Петербург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Информ ТВ. **12.10** «История любви». **13.00** Срок ответа — сегодня. **13.30** Советы садоводам. **13.45** «Вуокса». Т/ф. **14.10** Папа, мама и я — спортивная семья. **14.40** «Черный лис». **15.40, 20.45** Телеслужба безопасности. **16.10** «Когда Лотта стала невидимой». **16.35** Мультфильм. **16.45** Детское ТВ. **17.30** «Русские узоры». Ф/к. **18.40** Большой фестиваль. **19.15** Спорт. **19.25** «История любви». **20.15** Храм. **21.00** «Черный лис». **22.05** Событие. **22.20** Спортивное обозрение. **22.30** Парадоксы истории. **22.55** «Мы, артисты...»

НТВ

5.00 Сегодня утром. **9.15** Утречко. **9.30** Х/ф «Проводи меня домой». **11.00, 13.00, 15.00** Сегодня днем. **12.00** Открытый мир. **13.20** Большое «Времечко». **15.35** Дистанция **60**. **16.35** «Голубое дерево». **17.30** «Улица Сезам». **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.35** Герой дня. **19.00** Х/ф «Касабланка, Касабланка». **20.50** «Недотепы» Семена Альтова. **21.40** Времечко. **22.00** «Полиция Нью-Йорка». **23.00** Сегодня в полночь. **23.20** Ночное «Времечко».

8 канал

18.00 Летающий дом. **18.30** Х/ф «Зона смерти». **20.15** Мульт-планета. «Приключения Мюнхаузена». **20.30** Чемпионат мира по бою без правил. **21.30** Х/ф «Если наступил завтра». С. 1.

СЕРАДА 5 ЛЮТАГА

БТ

7.30 Утренний коктейль. **7.45** «Музыкальная обойма». **7.50** Экономикст. **8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 1.05** Новости. **8.10** «Хранитель». Д/ф. **8.30** Вертикаль. **9.00** ТВ — школе. **9.25** «Прошлое еще впереди». Д/ф. **9.55** Мультфильм. **10.05** «Петля». Х/ф. С. 1. **11.10** Компьютерный полигон. **11.30** Родное слово. **12.00** Видимо-невидимо. **15.10** Мультфильмы. **15.50** «Меч и роза». Д/ф. **16.00** Видеокурс французского языка. **16.30** Усадьба. **17.00** Музыкальный антракт. **17.10** «И дух смирения, терпения, любви...» Д/ф. **17.45** Экономикст. **18.10** «Петля». С. 2. **19.15** Тема дня. **19.30** «Музыкальная обойма». **19.35** Кредо. **19.55** Профессии завтрашнего дня. **20.25** «Кто это?» **20.30** Авто-парк. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.50** Х/ф «Лафайет». Ч. 1. **23.05** Телевизионный Дом кино. **23.35** Королевская охота.

ОРТ

11.00, 14.00, 17.00, 22.35 Новости. **11.10** Х/ф «Тревожный месяц вересень». **12.45** Мультфильмы. **13.15** Брэйн ринг. **14.20** «Альберт — пятый мушкетер». **14.45** Кактус и К. **14.55** До-ми-соль. **15.10** Зов джунглей. **15.40** «Карин и ее собака». **16.10** ...До шестнадцати и старше. **16.35** «Вокруг света». **17.15** «Девушка по имени Судьба». **18.05** Погода. **18.10** Час пик. **18.35** Угадай мелодию. **19.05** «В поисках утраченного». **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.45** Клуб «Белый попугай». **21.40** Футбол. Суперкубок Европы. «Ювентус» (Италия) — «Пари Сен-Жермен» (Франция). **23.40** Пресс-экспресс.

Канал «Россия»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. **7.15, 8.20, 9.55, 10.15** Товары — почтой. **7.25** «Клубничка». **7.55** «Дорогая редакцыя...» **8.30** «Городок». **9.05** «Санта-Барбара». Х/ф. **10.25** Момент истины. **10.55** Чемпионат мира по биатлону. Мужчины. **10** км. Командная гонка. **13.25** «Бланш». **14.55** Аниматека. **15.25** Экспо-вестник. **15.30** Образ жизни. **16.15** Иванов, Петров, Сидоров и другие. **16.55** Там-там новости. **17.05** Лукоморье. **17.25** Посмотри на себя. **17.40** «Клубничка». **18.10** Человек на земле. **18.40** Особо важные персоны. **19.35** «Городок». **20.10** «Санта-Барбара». Х/ф. **21.05** Погода на завтра. **21.10** «Добрый вечер» с Игорем Угольниковым. **22.30** Кто мы?

Санкт-Петербург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Информ ТВ. **12.10** «История любви». **13.00** Срок ответа — сегодня. **13.30** Советы садоводам. **13.45** Мультфильм. **14.10** Личное дело. **14.40** «Черный лис». **15.40, 20.45** Телеслужба безопасности. **16.10** «Когда Лотта стала невидимой». **16.35** «Голландия строит Батавию». Т/ф. **16.50** Зебра. **17.30** Поет Валентина Пономарева. **18.40** Большой фестиваль. **19.15** Спорт. **19.20** «История любви». **20.15** «Поживем-увидим». **21.00** «Черный лис». **22.05** Событие. **22.20** Спортивное обозрение. **22.30** «Телекомпакт».

НТВ

5.00 Сегодня утром. **9.15** Утречко. **9.30** «Доктор Куин, женщина-врач». **10.30, 17.30** «Улица Сезам». **11.00, 13.00, 15.00** Сегодня днем. **12.00** Открытый мир. **13.20** Большое «Времечко». **15.35** Дистанция **60**. **16.35** «Голубое дерево». **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.35** Герой дня. **19.00** Х/ф «Ведьмы». **20.40** Русский альбом. Наталия Платицына. **21.40** Времечко. **22.00** «Полиция Нью-Йорка». **23.00** Сегодня в полночь. **23.20** Ночное «Времечко». **24.00** Меломания: «Шарль Азнавур».

8 канал

18.00 Летающий дом. **18.30** Х/ф «Белорусский вокзал». **20.15** Мульт-планета. «Приключения Мюнхаузена». **20.30** Чемпионат мира по бою без правил. **21.30** Полископ. **22.30** «Если наступил завтра». С. 2.

ЧАЦВЕР 6 ЛЮТАГА

БТ

7.30 Утренний коктейль. **7.45** «Музыкальная обойма». **7.50** Экономикст. **8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.45** Новости. **8.10** Авто-парк. **8.20** Белорусский меридиан. **8.50** «Кувырок через голову». Х/ф. **10.05** Телебом. **10.45** «Петля». С. 2. **11.50** Королевская охота. **12.30** Гости в дом. **15.10** «Ромка, Фомка и Артос». Мультфильмы. **15.40** ТВ — школе. **16.10** Арсенал. **16.40** «Так это было...» **17.00** Музыкальный антракт. **17.10** Уроки Н.Новожиловой. **17.45** Экономикст. **18.10** «Петля». С. 3. **19.15** Тема дня. **19.30** «Музыкальная обойма». **19.35** Международный курьер. **20.05** «Крок». **20.30** Музыкальный антракт. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.45** «Телебарометр». **22.00** Х/ф «Лафайет». Ч. 2. **23.15** «Крок».

ОРТ

11.00, 14.00, 17.00, 22.55 Новости. **11.10** Х/ф «Ущелье покинутых сказок». **12.30** «Веселая карусель». Мультфильм. **12.40** «Серебряный шар». **13.20** Брэйн ринг. **14.20** «Альберт — пятый мушкетер». **14.45** Как-то раз. **14.55** Кварьте «Веселая квампания». **15.10** Тин-Тоник. **15.40** «Карин и ее собака». **16.05** Рок-урок. **16.35** «Вокруг света». **17.15** «Девушка по имени Судьба». **18.05** Погода. **18.10** Час пик. **18.35** Джентльмен-шоу. **19.00** «Моя семья». **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.45** Х/ф «Куба». **23.05** Фестиваль «Шлягер-96». **23.50** Пресс-экспресс.

Канал «Россия»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. **7.15, 8.20, 9.55, 10.15** Товары — почтой. **7.25** «Клубничка». **7.55** «Дорогая редакция...» **8.30** Сам себе режиссер. **9.05** «Санта-Барбара». Х/ф. **10.25** Деловая Россия. **10.55** Чемпионат мира по биатлону. Женщины. **15** км. **13.25** «Бланш». **14.55** На пороге века. **15.25** Экспо-вестник. **15.30** Анонимные собеседники.. **16.15** Иванов, Петров, Сидоров и другие. **16.55** Там-там новости. **17.05** Лукоморье. **17.25** Посмотри на себя. **17.40** «Клубничка». **18.10** Момент истины. **18.40** Особо важные персоны. **19.35** Сам себе режиссер. **20.10** «Санта-Барбара». Х/ф. **21.05** Погода на завтра. **21.10** «Добрый вечер» с Игорем Угольниковым. **22.30** Баскетбол. Чемпионат Европы среди клубных команд. **23.30** Адамово яблоко.

Санкт-Петербург

15.05 «История любви». **15.55, 18.55, 21.55** Информ ТВ. **16.05** «Черный лис». **17.00** Детское ТВ. **17.30** «Подлинная история Красной Шапочки». **18.40** Большой фестиваль. **19.15** Спорт. **19.25** «История любви». **20.15** «Личное дело». **20.45** Телеслужба безопасности. **21.00** «Черный лис». **22.05** Событие. **22.20** Спортивное обозрение. **22.30** Дом кино.

НТВ

5.00 Сегодня утром. **9.15** Утречко. **9.30** «Доктор Куин, женщина-врач». **10.30, 17.30** «Улица Сезам». **11.00, 13.00, 15.00** Сегодня днем. **12.00** Открытый мир. **13.20** Большое «Времечко». **15.35** «Дистанция 60» + «Щелчок». **16.35** «Голубое дерево». **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.35** Герой дня. **19.00** Х/ф «Зной». **20.45** Доктор Угол. **21.40** Времечко. **22.00** Час сериала. «Скорая помощь». **23.00** Сегодня в полночь. **23.20** Ночное «Времечко». **24.00** Х/ф «Дитя Макона».

8 канал

18.00 Летающий дом. **18.15** Х/ф «Звездные войны». **20.15** Мульт-планета. «Приключения Мюнхаузена». **20.30** Чемпионат мира по бою без правил. **21.30** Музыкальный конвейер. **22.30** «Если наступил завтра». С. 3.

ПЯТНІЦА 7 ЛЮТАГА

БТ

7.30 Утренний коктейль. **7.45** «Музыкальная обойма». **7.50** Экономикст. **8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.20** Новости. **8.10** «Телебарометр». **8.20** «Еще не вечер...» **8.35** Мультфильмы. **9.00** ТВ — школе. **9.30** «Бархатный сезон». **10.00** Студия «Колыбельная». **10.30** «Петля». С. 3. **11.40** Зорная ростань. **12.30** Международный курьер. **15.10** Мультфильмы. **15.45** Видеокурс французского языка. **16.15** ШАНС. **16.30** «Крок». **17.00** Музыкальный антракт. **17.10** Контрасты. **17.45** Экономикст. **18.10** «Поцелуй». Х/ф. **19.15** Тема дня. **19.30** «Музыкальная обойма». **19.35** Окружающий мир. **20.20** «Краски родной земли». **20.30** Музыкальный антракт. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.50** «Лестница Джейкоба». Х/ф. **23.50** Акколада.

ОРТ

11.00, 14.00, 17.00, 23.00 Новости. **11.15** Биатлон. Чемпионат мира. **20** км. Мужчины. **13.30** Смехопанорама. **14.20** «Альберт — пятый мушкетер». **14.45** Фильм-сказка «Последняя ночь Шахерезады». **16.15** «Приключения запятой и точки». Мультфильм. **16.30** Магия: мир сверхъестественного. **17.15** «Девушка по имени Судьба». **18.10** Погода. **18.15** Человек и закон. **18.45** Поле чудес. **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.45** Х/ф «Двенадцать стульев». С. 1. **22.20** Взгляд. **23.10** «Двенадцать стульев». С. **2**. **0.30** Пресс-экспресс.

Канал «Россия»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. **7.15** Медицинский вестник. **7.25** «Клубничка». **7.55** «Дорогая редакция...» **8.20, 9.55** Товары — почтой. **8.30** L-клуб. **9.05** «Санта-Барбара». Х/ф. **13.25** «Бланш». **14.15** Тихий дом. **14.55** «Шестое чувство». **15.25** Экспо-вестник. **15.30** Арена для сенсаций. **16.15** Иванов, Петров, Сидоров и другие. **16.55** Там-там новости. **17.05** Лукоморье. **17.25** Посмотри на себя. **17.40** «Клубничка». **18.10** Вертикаль. **18.40** Особо важные персоны. **19.35** L-клуб. **20.10** «Санта-Барбара». Х/ф. **21.05** Погода на завтра. **21.10** «Добрый вечер» с Игорем Угольниковым. **22.30, 0.20** «Правосудие». Х/ф.

Санкт-Петербург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Информ ТВ. **12.10** «История любви». **13.00** Срок ответа — сегодня. **13.30** Советы садоводам. **13.45** Мультфильм. **14.10** Ток-шоу «Наобум». **14.40** «Черный лис». **15.40, 20.45** Телеслужба безопасности. **16.10** «Парад цветов Голландии». Т/ф. **16.25** «Тихого голоса звуки любимые...» **16.55** «... Равняется любовь». **17.30** Шоу о любви. **18.40** Большой фестиваль. **19.15** Спорт. **19.20** «История любви». **20.15** «Без названия». **21.00** «Черный лис». **22.05** Событие. **22.20** Спортивное обозрение. **22.30** Роман с героем. **23.00** «Дорога в рай». Х/ф.

НТВ

5.00, 9.00 Сегодня утром. **9.15** Утречко. **9.30** «Доктор Куин, женщина-врач». **10.30** «Улица Сезам». **11.00, 13.00, 15.00** Сегодня днем. **12.00** Открытый мир. **13.20** Большое «Времечко». **15.35** Дистанция **60**. **16.35** «Голубое дерево». **17.30** Футбольный клуб. **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.35** Герой дня. **19.00** Х/ф «Исповедь содержанки». **20.40** «Алло, Фима!» **21.40** Времечко. **22.00** «Скорая помощь». **23.00** Сегодня в полночь. **23.20** Ночное «Времечко». **23.40** Х/ф «Ключ».

8 канал

18.00 Летающий дом. **18.30** Х/ф «Бесконечные истории». **20.15** Мульт-планета. «Веселые мелодии». **20.30** «Таггерт». «Пряничный домик». Ч. 1. **21.30** «Ринг». **22.00** Х/ф «Джек Пот».

СУБОТА 8 ЛЮТАГА

БТ

8.00, 15.00, 21.00 Новости. **8.10** «Музыкальная обойма». **8.15** «Регион». **8.45** Здоровье. **9.15** Уроки Н.Новожиловой. **9.45** «Все про все». **10.10** Мир природы и увлечений. **10.35** Многоголосие. **11.10** Олимп: от подножия к вершине. **11.30** «Крок». КВН. **12.25** «Око». **12.45** Вас вызывает Спортландия. **13.50** Коллаж. **14.20** Зорная ростань. **15.10** Четвертое измерение. **15.35** «Музыкальная обойма». **15.50** Галерея. **16.20** «В Новый год — с надеждой и добром». Ч. 1. **18.35** «Милый, дорогой, любимый, единственный». Х/ф. **19.45** «Банка комиксов». **20.40** Колыбельная. **21.50** Х/фе «Вот мы какие». **23.50** Видимо-невидимо. **0.50** Темная комната.

ОРТ

6.55 Х/ф «Последний дюйм». **8.25** «Большое путешествие Болека и Лелека». **8.45** Домашняя библиотека. **9.00, 14.00, 17.00** Новости. **9.15** Слово пастыря. **9.30** Не зевай! **10.00** Утренняя почта. **10.35** Смак. **10.55** Возвращение Третьяковки. **11.20** Х/ф «Инкогнито из Петербурга». **12.55** Бал олимпийцев в Кремле. **13.30** Очевидное — невероятное. **14.20** Мультфильмы «Ну, погоди!», «Исполнение желаний». **15.00** Биатлон. Чемпионат мира. 4х7,5 км. Эстафета. Женщины. **16.15** «Колесо истории». **17.20** В мире животных. **17.55** «Страшная история». Мультфильм. **18.05** Погода. **18.10** Х/ф «Кавказская пленница, или Новые приключения Шурика». **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.55** «Сегун». **21.55** «Каламбур». **22.25** Хоккей с мячом. Чемпионат мира. Полуфинал. **23.20** Х/ф «Соседка».

Канал «Россия»

7.00 Мультфильмы. **8.15** Тележурнал «Здоровье». **8.25** «Фрам — полярный медведь». **9.15** Клуб «Адреналин». **9.30** По вашим письмам. **10.00** Вести в одиннадцать. **10.30** Парламентская неделя. **11.20** «Красная книга». **11.35** Лучшие игры НБА. **12.30** Анонимные собеседники. **13.00** Вести про... **13.20** Диалоги о животных. **13.50** «В минуту жизни трудную...» **14.00** Бесконечное путешествие. **14.35** «Поэт в России — больше, чем поэт». **15.05** «Темная» для М.Полторанина. **15.20** «И свяжет телефон сердца...» **16.15** Субботний вечер Российского телевидения. **16.25** «Старая квартира». Год **1949**. **17.55** Субботний вечер с Пеле. **19.00** Вести. **19.50** «Стреляй на поражение». Х/ф. **21.50** Погода на завтра. **22.05** Совершенно секретно. **23.00** Репортер. **23.30** Программа «А».

Санкт-Петербург

9.10 «Честь имею». **9.40** «Никудышная». Х/ф. **11.10** Ток-шоу «Наобум». **11.35** Мультфильм. **11.55, 13.55, 15.55, 18.55** Информ ТВ. **12.10** К **60**-летию Петербургского ТВ. **14.10** Еще одна Россия. **14.45** Театральная провинция?.. **15.10** Исторические расследования. **16.05** Чемпионат России по мини-футболу. **16.30** Игра «Бинго». **17.30** «Объявлен розыск». Спект. Ч. 1. **18.40** Большой фестиваль. **19.25** «Любимый раджа». Х/ф. С. 1. **20.40** Мультфильмы для взрослых. **20.55** Светская хроника. **21.10** Блеф-клуб. **21.45** «Парад парадов». **22.25** «Любимый раджа». С. 2.

НТВ

7.00 Сегодня утром. **9.00** «Динозаврик по имени Динк». **9.00** «Пойми меня». **10.00** «Тарзан». **10.45** Мультфильм. **11.00, 15.00** Сегодня днем. **12.00** Хоккей. Кубок Глобена. Сборная Швейцарии — сборная России. **14.30** «Панорама». **16.00** «Звездная пыль». **16.30** «Человек-паук». **17.00** Время «Ч» с Ольгой Кучкиной. **17.30** «Криминальная Россия: современные хроники». **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.30** «Дела смешные, дела семейные». **19.00** Х/ф «Миллион лет до нашей эры». **20.45** Куклы. **21.45** Сериал «Байки из склепа». **22.35** Руский альбом. Дмитрий Маликов. **23.00** «Империя страсти». **23.35** Третий глаз. **0.05** Ночной канал. «Плейбой-шоу».

8 канал

15.00 Летающий дом. **15.30** Х/ф «Иди и смотри». **17.45** Научно-популярный экран. **18.15** КВН-люкс. **18.45** Мульт-планета. «Спящая красавица». **19.30** На-ли-вай! **20.00** «Таггерт». «Пряничный домик». Ч. 2. **21.00** Полископ. **21.15** Hi-Fi music. **21.45** Х/ф «Никогда не говори «никогда».

НЯДЗЕЛЯ 9 ЛЮТАГА

БТ

8.00 «Спорт и открытия». **8.20** Мультфильмы. **9.05** «Телебом». **9.45** Студия «Колыбельная». **10.20** «Все нормально, мама!» **10.45** Туробъектив. **11.10** «Остров вдохновения». **11.25** Студия «Окно». **11.50** Творцы. **12.10** Голоса прошлого. **12.45** Вершина мира. **13.15** Телевизионный АРТ-клуб. **13.45** «Война в воздухе». **14.10** Сельчане. **14.40** История любви. **15.00** Новости. **15.10** Концертный сезон. **15.55** Гости в дом. Мост. **16.25** «В Новый год — с надеждой и добром». Ч. 2. **19.10** Бездельник. **19.40** Колыбельная. **20.00** Резонанс. **20.50** Спортивный телекурьер. **21.10** Новости-ТВ. **21.30** Ток-шоу «Карамболь». **22.10** «Пикник у Висячей Скалы». Х/ф. **0.05** Бархатный сезон.

ОРТ

7.00 Х/ф «Васек Трубачев и его товарищи». **8.20** Мультфильмы. **9.00, 14.00, 17.00, 22.30** Новости. **9.15** «Непутевые заметки» Дм.Крылова. **9.30** Пока все дома. **10.10** Утренняя звезда. **11.00** Служу России! **11.30** Играй, гармонь любимая! **11.55** Провинциальные истории. **12.20** Как-то раз. **12.35** «Подводная одиссея команды Кусто». **13.25** Смехопанорама. **14.20** «Приглашение к музыке». **15.00** Клуб путешественников. **15.45** Мультфейерверк. **16.30** Счастливый случай. **17.20** Один на один. **17.45** Погода. **17.50** КВН-**97**. **19.50** Киноафиша. **20.00** Время. **20.40** «Сегун». **21.35** Хоккей с мячом. Чемпионат мира. Финал. **22.40** Футбольное обозрение. **23.10** Х/ф «Бриллиантин».

Канал «Россия»

7.00 Мультфильмы. **7.55** «Фрам — полярный медведь». **8.45** Лотерейные новости. **9.00** Присяга. **9.30** Доброе утро, страна! **10.10** Приз группы «Савва». **10.15** Русское лото. **10.55** Книжная лавка. **11.25** Человек на Земле. **11.55** Чемпионат мира по биатлону. Мужчины. Эстафета 4х7,5 км. **13.50** Поют драматические артисты. **14.20** 21 кабинет. **14.50** Пилигрим. **15.20** Сад культуры. **15.45** Ничего, кроме... **16.00** Волшебный мир Диснея. **16.55** Весь мир. **17.40** Телескоп. **18.20** Караоке по-русски. **19.00** Зеркало. **20.00** Репортаж ни о чем. **20.15** Погода на завтра. **20.20** «Темные аллеи». Х/ф. **21.55** «Уловка 22». **22.50** «У всех на устах». **23.05** У Ксюши. **23.35** Рек-тайм.

Санкт-Петербург

8.40 Целительное слово. **9.10** Папа, мама и я — спортивная семья. **9.40** Овертайм. **10.10** «Охотники». **11.00** «Старое танго». **11.25** «Золотой пеликан». **11.55, 13.55, 15.55, 18.55** Обратный отсчет. **12.10** «Вскую прискорбно...» **12.20** «Последняя дорога». Х/ф. **14.10** Еще одна Россия. **15.10** «Онегин и Ленский в гриме и без». **16.10** Оперная сенсация. **16.35** Детское ТВ. **17.30** «Объявлен рэзыск». Ч. 2. **18.40** Сокровища Петербурга. **19.20** Спортивная программа. **20.55** У всех на виду. **21.10** Ноу смокинг. **21.55** Международное обозрение. **22.30** «Видение шабаша». Х/ф.

НТВ

7.00 Сегодня утром. **9.00** Устами младенца. **9.30** «Пойми меня». **10.00** «Тарзан». **10.45** Мультфильм. **11.00, 15.00** Сегодня днем. **12.00** Книжный магазин. **12.30** Х/ф «Имперская Венера». **14.30** «Своя игра». **16.00** «Ночь коротка». Х/ф. **17.30** «Русские гвозди». **18.00** Сегодня вечерои. **18.30** «Дела смешные, дела семейные». **19.00** «Гангстерские хроники: американская история». **20.00** Итоги. **21.10** Х/ф «Супермен». **23.45** Магазин на диване. **0.15** Ночной канал. Эротические шоу мира.

8 канал

15.00 Христианская программа. **15.30** Д/ф «Нина Ананиашвилли». **16.45** Летающий дом. **17.15** Х/ф «Ромео и Джульетта». **19.30** Мульт-планета. «Спящая красавица». **20.00** «Таггерт». «Пряничный домик». Ч. 3. **21.00** Экспертиза. **21.30** Новости «К-видео». **22.00** Х/ф «Деловая девушка».

СПОРТ

Шчаслівая «кароткая» вада

ПЛАВАННЕ: УПЕРШЫНЮ!

На этапе Кубка свету ў Глазго (Шатландыя) лепшымі былі беларускія плыўцы. Аляксандр Гукаў стаў пераможцам у заплыве на 200 м брасам, а на 100-метроўцы фінішаваў дугім. Яшчэ адзін залаты медаль завяваў у суперспрынце на 50 м вольным стылем Дзмітрый Каліноўскі, а Алег Рухлевіч быў тут трэцім. Срэбны медаль — у марафоне на 1.500 м вольным стылем у Сяргея Міхнаўца.

Упершыню нашым плыўцам удалося стаць лепшымі на турніры сусветнага рангу, ды яшчэ завяваць адразу 5 медалёў. Калі сказаць аб'ектыўна, то лідэры сусветнага плавання пасля Атланты доўга адпачывалі і большасць з іх зімовыя турніры прапускаюць. Аднак плывуць нашыя значна хутчэй за мінулагоднія паказчыкі і ідуць наперадзе тых, каму раней саступалі. Нічога, што вада «кароткая» (Кубак свету разыгрываецца ў басейнах з даўжынёй дарожак 25 м) — будзем лічыць гэта толькі пачаткам вялікіх перамог.

Узгадаем, што паўтара месяца таму на чэмпіянаце Еўропы Гукаў стаў залатым медалістам, Каліноўскі — бронзавым. І там вада была «кароткая».

УНІВЕРСІЯДА: ПЕРШЫ МЕДАЛЬ

Зімовыя студэнцкія гульні, якія праходзяць у Паўднёвай Карэі, сабралі больш за паўтары тысячы спартсменаў з 50 краін. Беларусь прадстаўляюць 15 «студэнтаў». Адзін з іх — мінчанін Віталь Навічэнка — стаў срэбным прызёрам спаборніцтваў па хуткасным бегу на каньках на 5.000 м.

ХАКЕЙ: «ПАЛІМІР» ПАЦВЯРДЖАЕ...

Калі год назад хакеісты навапалацкага «Паліміра» ўпершыню сталі чэмпіёнамі краіны, парушыўшы манаполію на вышэйшы тытул мінскага клуба «Цівалі», яшчэ не верылася ў заканамернасць таго, што здарылася. Але цяпер перамога «Паліміра» выглядае яшчэ больш упэўненай: заваяваная яна датэрмінова і з вялікім адрывам ад галоўных канкурэнтаў. Пакуль у Мінску дэградуе «Цівалі», а ў Гродне не змаглі падзяліць хакейную ўладу функцыянеры, у Наваполацку рабілі ўсё магчымае, каб зберагчы каманду. Вынік відавочны: **1.** *«Палімір» — 18 ачкоў (11 гульняў)*, **2.** *«Нёман» — 10 (10)*, **3.** *«Цівалі» — 10 (9)*, **4.** *«Юнацтва» — 2 (10).* Каманды павінны згуляць па 12 матчаў. «Палімір» зберагае лідэрства і ў чэмпіянаце Усходне-Еўрапейскай хакейнай лігі.

ФУТБОЛ: ...МВКЦ РАСЧАРОЎВАЕ

Футбалісты мазырскага МВКЦ вельмі няўдала прадставілі Беларусь на Кубку чэмпіёнаў краін Садружнасці ў Маскве. У групавым турніры яны прайгралі ўсе тры матчы, прычым у двух былі разгромлены сапернікамі: МВКЦ — зборная клубаў Расіі — 2:5; МВКЦ — «Сконта» (Рыга) — 1:2; МВКЦ — «Капетдаг» (Ашгабат) — 0:3.

Калі матчы са зборнай, якая ўдзельнічала ў турніры па-за конкурсам, можна было разглядаць як трэніровачны, то ў двух астатніх трэба было выкладвацца на ўсе сто. Не змаглі. І ў сувязі з гэтым атрымалі самы кепскі вынік беларускіх каманд за пяць год выступлення ў гэтым турніры. Спасылка на трэніровачны характар спаборніцтва недарэчная: усе ўдзельнікі ў такім жа становішчы.

Трэба сказаць, што абодва пераможцы нашай групы паспяхова перааадолелі чвэрцьфінальны бар'ер і выйшлі ў паўфінал. Вось як скончыліся гульні васьмёркі лепшых камандаў: *«Дынама» (Украіна) — «Зімбру» (Малдова) — 2:0, «Спартак» (Расія) — «Пюнік» (Арменія) — 3:0, «Капетдаг» (Туркменістан) — «Лантана» (Эстонія) — 1:0, «Сконта» (Латвія) — «Дынама» (Грузія) — 0:0, 5:4 (па пенальці).* У пятніцу ў паўфіналах гуляюць *«Спартак» — «Капетдаг», «Дынама» (Кіеў) — «Сконта».*

Нам застаецца парадавацца за таленавітых мінскіх хлопцаў Валянціна Бялькевіча і Аляксандра Хацкевіча, якія выступаюць у складзе ўкраінскага чэмпіёна. Абодва — сярод лепшых, асабліва Бялькевіч. Ён двойчы прымушаў сапернікаў пачынаць з цэнтру поля, адзін мяч на рахунку Хацкевіча.

БАСКЕТБОЛ: САСТУПІЛІ

Мужчынская зборная Беларусі саступіла ў Тбілісі камандзе Грузіі ў адборачным матчы чэмпіяната Еўропы 78:80 і згубіла шанцы на выхад у фінальную стадыю.

Сямён ПЛОЦ

АФІША

«Пестуны лёсу» наадварот

1 лютага ў Рускім тэатры чакаецца прэм'ера «Пестуны лёсу» («Баловни судьбы»). Аўтарка гэтай трагікамедыі драматург Алена Папова ў размове з карэспандэнтам СВАБОДЫ прызналася, што саму назву яе п'есы трэба разумець у адваротным сэнсе, бо лёс якраз не песціць яе герояў. Дакладней сказаць — гераіняў, бо, як здаецца, у «Пестунах» будуць адлюстраваныя пераважна жаночыя перажыванні, і нават у спісе дзеючых асоб жаночыя імёны пераважаюць.

Трэба сказаць, што ставальнікі спектакля напярэдадні прэм'еры былі не надта гаваркія, і мала што паведамілі аб сюжэце. Але заўважу, што пастаноўшчыкі новай імпрэзы — беларускія рэжысёры Віталь Баркоўскі і Уладзімір Матросаў — вядомыя па сваіх ранейшых цікавых работах, а п'еса Алены Паповай атрымала ў тэатральным свеце высокую ацэнку і ўжо ідзе з поспехам у Маскве і Таліне. Так што Рускі тэатр можа спадзявацца на поспех.

У бліжэйшыя дні ў Рускім тэатры таксама пройдуць «Амфітрыён» (**2** лютага), «Адъютант-Ша Его Величества» (**5** лютага), «Букееў і кампанія» (**6** лютага).

Як заўсёды, самы багаты і разнастайны рэпертуар у Тэатры імя Янкі Купалы. **1** лютага на Вялікай сцэне — «Ромул Вялікі», а на Малой — «Смех лангусты». **2** лютага на Вялікай сцэне «Паўлінка» (двойчы — у 11:30 і ў 19:00), на Малой — «Крывавая Мэры». **3** лютага «Ажаніцца — не журыцца» (Вялікая сцэна) і «Гульня ў джын» (Малая). **5** лютага ў Купалаўскім пройдзе імпрэза «Умовы дыктуе жанчына», а **6**-га — «Нежаданы мнагажэнец».

Тэатр оперы і балета **1** лютага запрашае на «Яўгенія Анегіна». У нядзелю, **2** лютага, раніцай пройдзе мюзікл «Пітэр Пэн» у пастаноўцы дзіцячага музычнага тэатра-студыі, а ўвечары балетная трупа прапануе вялікую праграму аднаактных балетаў: «Сэрэнада» Чайкоўскага, «Балеро» Равэля і «Прывал кавалерыі» Армсгеймера. **4** лютага ў праграме опера «Чыо-Чыо-сан», **5**-га — балет «Спячая прыгажуня», а **6**-га будуць спяваць «Тоску».

Вялікую канцэртную праграму з удзелам «зорак» нашай аперэты, вядомых музыкантаў і выканаўцаў прадставіць **1** лютага А.Ісаеў у Тэатры музычнай камедыі. **2** лютага тут пройдзе «Моя жена — лгунья», а **5**-га — «Капелюш Напалеона».

КЛАСІЧНАЯ МУЗЫКА ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ І ДАРОСЛЫХ

Канцэртная зала філармоніі ў бліжэйшыя дні адрасуе свае імпрэзы перш за ўсё маленькім меламанам. **1** і **5** лютага для іх будзе іграць Дзяржаўны камерны аркестр Беларусі, які прадстаўляць дзецям музыказнаўца А.Парэцкі і Т.Афоніна. Пачатак абодвух канцэртаў а 16-й гадзіне. **2** лютага а 16-й гадзіне пачнецца канцэрт з абанемента «Дзеці — дзецям», і **4** лютага таксама на галоўную канцэртную сцэну сталіцы выйдуць нашыя вундэркінды — 25-гадовы юбілей сваёй школы будуць адзначаць навучэнцы мінскай ДМШ №10 (пачатак а 18-й гадзіне).

У Зале камернай музыкі **31** студзеня адбудзецца канцэрт, прымеркаваны да 200-годдзя Франца Шуберта. Прагучаць творы вялікага рамантыка для струнных і фартэпіяна. У канцэрце возьме ўдзел музыказнаўца А.Парэцкі. **4** лютага ў Зале камернай музыкі выступяць Я.Гелер (флейта) і Т.Тарузіна (фартэпіяна). Іх праграма называецца «Музыка XX стагоддзя». **6** лютага тут можна будзе паслухаць творы Гендэля і Баха ў выкананні В.Татура (габой), Я.Ксавер'ева (віяланчэль) і І.Алоўнікава (клавесін).

ГАСТРОЛІ

У кінатэатры «Кастрычнік» зноў плануюцца «жывыя» канцэрты папулярных выканаўцаў. **6** лютага сюды завітае «Нэнсі» (пачатак а 19-й гадзіне, кошт квіткоў 160—200 тысяч рублёў), а **8** лютага перад мінчукамі павінны выступіць «Іванушкі International». Гэтыя працавітыя хлопцы дадуць ажно два канцэрты — у 16:00 і ў 19:00, квіткі каштуюць ад 120 да 300 тысяч рублёў.

Ганна ШЫМЕЛЕВІЧ

АНЕКДОТЫ

Мать дает показания в суде по делу своего сына:

— Мы с мужем воспитывали сына самим строгим образом! Откуда нам было знать, что деньги, которые мы ему даем на сигареты, водку и девочек, он тратит на марихуану?

— Хотелось бы мне иметь столько денег, чтобы на них можно было купить большой самолет.

— Зачем тебе самолет?

— Да самолет мне не нужен. Я только хочу иметь столько денег...

— Это правда, что ты женился на этой женщине только потому, что у нее много денег?

— Это вранье! Я женился потому, что у меня не было ни гроша!

— А теперь скажите мне, почему вы выстрелили в своего товарища по охоте?

— Я подумал, что это лось, господин судья.

— И когда вы поняли, что ошиблись?

— Когда лось начал отстреливаться.

— Я хочу поместить в вашей газете следующее объявление: «Кто найдет любимую кошку моей жены, получит вознаграждение в миллион долларов».

— А не слишком ли велика сумма? — удивляется сотрудница отдела объявлений.

— Не беспокойтесь, вчера эту дрянь я утопил.

— Ночью вас лихорадило?

— О, да!

— Зуб на зуб не попадал?

— Не знаю. Зубы лежали на ночном столике.

Жена стоит на весах, а муж рядом изучает таблицу:

— Знаешь, милая, какой рост ты должна иметь при твоем весе? 4 метра 10 см!

ДАБРАЧЫННАСЦЬ

Амерыканскія падарункі для беларускіх сіротаў

У мінулыя выходныя ў дзяцей школы-інтэрната, што ў Рудзенску Мінскай вобласці, было свята.

Гэтым рудзенскім дзецям спачатку нават не верылася, што падарункі з Амерыкі — для іх.

Сябры мінскага маладзёжнага клуба *Ротаракт* разам з прадстаўнікамі Міжнароднай дабрачыннай асацыяцыі «Пяць хлябоў» перадалі выхаванцам Рудзенскай школы-інтэрната адзенне, а таксама школьныя прыналежнасці на суму 1.750 долараў ЗША. Гэтая акцыя стала вынікам супрацоўніцтва мінскага клуба *Ротаракт* з аналагічнымі ратарыянскімі арганізацыямі ў гарадах Мінеапаліс і Сэнт-Пол са Злучаных Штатаў.

Гісторыя гэтай дабрачыннай акцыі пачалася ў лістападзе 1996 г., калі першы прэзідэнт клуба *Ротаракт-Мінск* А.Краўчанка, падчас знаходжання ў ЗША, папанаваў некалькім амерыканскім клубам ажыццявіць сумесны праект. Было вырашана выбраць дзіцячы дом не ў Мінску, бо ўсё ж сталіца часцей атрымлівае гуманітарную дапамогу з-за мяжы. Акрамя таго, амерыканцы прапанавалі накіраваць кожнаму хлопчыку і дзяўчынцы персанальны падарунак і віншавальную паштоўку, каб зрабіць дапамогу персанальнай і даць дзецям магчымасць адчуць, што яны маюць сяброў на другім канцы планеты.

У Рудзенскай школе-інтэрнаце на выхаванні знаходзіцца каля 200 дзяцей-сіротаў і дзяцей, чые бацькі пазбаўленыя бацькоўскіх правоў. Практычна ўсе выхаванцы пакутуюць на тую ці іншую форму псіхічных захворванняў. Амаль у кожнага з іх — свая чалавечая трагедыя. Напрыклад, адну дзяўчынку ў 8-гадовым узросце згвалціў родны бацька, і пасля таго яе псіхіка сур'ёзна парушылася. Другі хлопчык стаў сведкам таго, як бацька засек сякерай ягоную маці, братоў і сясцёр. Сам хлопчык тады не пацярпеў, але псіхічная траўма засталася, бадай, на ўсё жыццё. Пры гэтым дзеці замкнута жывуць у сценах сваёй школы-інтэрната, свайго сіроцкага прытулку. Грошай, якія выдзяляе на ўтрыманне школы дзяржава, хапае фактычна толькі на ежу і зарплату персаналу. Пра новае адзенне, цацкі, мэблю, выезд на экскурсіі гаварыць, на жаль, не даводзіцца.

Увогуле ў Злучаных Штатах у праект дапамогі дзецям з Рудзенска так ці інакш уключыліся каля 1.000 чалавек. Было сабрана больш за 700 кг адзення, большая частка якога была зусім новай. Акрамя таго, былі сабраныя грошы на закупку сшыткаў, саматак, фламастэраў і іншых неабходных школьнікам рэчаў. Дзеля гэтага мінчане А.Краўчанка і Т.Міхайлава, якія цяпер вучацца ў ЗША, правялі 10 прэзентацый праекта, на якіх расказвалі амерыканцам, што такое краіна Беларусь і як жывуць дзеці-сіроты ў Рудзенску.

Дабрачынны груз быў дастаўлены з ЗША ў Мінск на самалёце. Рудзенскія сіроты маглі б атрымаць свае падарункі і раней, але афармленне гуманітарнай дапамогі на мытні заняло цэлы тыдзень. І ўсё ж 25 студзеня адбылася цырымонія ўрачыстага ўручэння персанальна заадрасаваных паштовак і падарункаў кожнаму выхаванцу Рудзенскай школы-інтэрната. Для многіх дзяцей гэта было ўвогуле першае атрыманае пісьмо ў іхнім жыцці...

Магдалена НЕПАКАЙ

ГЕРМАНІЯ

Дабрачынныя арганізацыі ствараюць «Чарнобыльскі саюз»

Шматлікія нямецкія арганізацыі, якія займаюцца дапамогай пацярпелым ад Чарнобыльскай катастрофы, збяруцца 1 лютага ў Дортмундзе, каб стварыць нацыянальны саюз.

Мэтай нямецкага нацыянальнага саюза «чарнобыльскіх» арганізацый будзе распаўсюджванне інфармацыі па глабальнай камп'ютэрнай сетцы *Internet* аб патрэбах у прадастаўленні дапамогі, аб парадку атрымання візаў і мытных фармальнасцях, умовах транзіту праз тэрыторыю Польшчы і Чэхіі і інш. Апрача таго, арганізуецца «біржа» аўтобусаў і грузавікоў для дастаўкі гуманітарных грузаў. Нямецкія дабрачынныя арганізацыі спадзяюцца, што саюз будзе прызнаны ўрадамі Беларусі, Расіі і Украіны як «афіцыйны партнёр для перамоваў».

DPA—БелаПАН

© СВАБОДА Падпісны індэкс 63887 E-mail: edit@svaboda.minsk.by СВАБОДА ў Internet: http:\\www.gis.minsk.by Спасылка на газету СВАБОДА абавязковая Наклад 90.000 (першы завод — 45.420)
Нумар падпісаны ў друк 30.01.97 (15:00) Надрукавана на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» (г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) ЛВ № 215 Заказ 262